

27501

Ա. Ա.

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՀԱՐԿԸ

Յ Ե Վ

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԿՈՄ. ԿԵՆ. ԿԵՆ.
ԲՈՒԿՄԱՆ
ԼԵՆԻՆԻ ԿԵՆ.
ՍՍՏՐ

ԽՍՀՄ ԺՈՂՈՎՈՐԴՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՀՅՈՒՍԻՍ. ԿՈՎԿԱՍԻ
Յ Ե Ր Կ Ր Ա Յ Ի Ն Բ Ա Ժ Ա Ն Մ Ո Ւ Ն Ք

ԴՈՍՏՈՎ - ԴՈՆ

1 9 3 0

336.2

4-11

336-2
A-11

15 JAN 2010

31-K
1100
646

ՊՐՈԼԵՏԱՐՆԵՐ ԲՈԼՈՐ ՅԵՐԿՐՆԵՐԻ, ՄԻԱՅԵՔ

Ե. Ա.

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՀԱՐԿԸ ՅԵՎ
ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՑՈՒՄԸ

БИБЛИОТЕКА
ИНСТИТУТА
ЭКОНОМИКИ
Академии Наук
СССР

ԽՍՀՄ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆԵՐԻ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅԱՆ
ՀՅՈՒՍԻՍԱՅԻՆ ԿՈՎԿԱՍԻ ՅԵՐԿՐԱՅԻՆ ԲԱԺԱՆՍՈՒՆՔ

ՌՈՍՏՈՎ - ԴՈՆ
1 9 3 0

А. А.

СОЦИАЛИСТИЧЕСКАЯ РЕКОНСТРУКЦИЯ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА И ЕДИНЫЙ СЕЛЬХОЗНАЛОГ

НА АРМЯНСКОМ ЯЗЫКЕ

ИЗДАНИЕ СЕВ.-КАВ. КРАЕВ.
ОТДЕЛЕНИЯ ЦЕНТРОИЗДАТА

59732-66

Газетно-Книжная типография Сев.-Кав. Полиграфоб'единения. Ростов на Дону
Крайлит № 09/166 Заказ № 631 Тираж 1500

ԴՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՀԱՐԿԸ ՅԵՎ ԴՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՅՈՒՄԸ

Նորհրդային իշխանության գոյության ընթացքում գյուղատնտեսական միասնական հարկը տնօրինվել է և վերափոխվել այնպես, վոր միշտ նպատակ է ունեցել գյուղում կուսակցության քաղաքականությունը կիրառելու, իրագործելու կուսակցության և Նորհրդային իշխանության հերթական խնդիրները: Գյուղատնտեսական միասնական հարկը, վորպես դասակարգային հարկ, միշտ ծառայել է և պիտի լինի մի գրական միջոց՝ գյուղի սոցիալ-տնտեսական փոխ-հարաբերությունները ղեկավարելու: Գյուղում սրվող դասակարգային կռիվի պայմաններում, պրոլետարիատի դիկտատուրայի ձեռքում գյուղատնտեսական հարկը մի սուր միջոց է, վորով Նորհրդային իշխանությունը ջանջախում է կապիտալիստական շահագործության հենակետ—կուլակների բոլոր հակախորհրդային և կեղեքիչ ծրրագիրները:

Գյուղատնտեսական հարկի քաղաքական և տնտեսական նշանակությունն ավելի բարձր է, քան նրա դերը պետական բյուջեյի մեջ: Վորպեսզի պարզ լինի, թե ի՞նչ չափով գյուղատնտեսական հարկը կարող է ապահովել, կիրառվելով կյանքի մեջ, իր վրա դրված քաղաքական և տնտեսական խնդիրները, անհրաժեշտ է համառոտ կերպով ծանոթանալ, թե ի՞նչ հերթական խնդիրներ կան դրված նրա առաջ և ի՞նչպես է լուծել և իրագործել գյուղատնտեսական հարկը այդ խնդիրները:

Առաջին՝ չքավորին միանգամայն ազատել հարկից, զգալի չափով թեթևացնել միջակի հարկավումությունը և այնպես ուժեղացնել հարկը կուլակների վերաբերմամբ, վոր դրականապես

արգելել նրանց աճելուն և ընդհակառակը, նպաստել նրանց թուլանալուն:

Յերկրորդ՝ ուժեղացնել միասնական հարկի դերը, վորպես գյուղատնտեսության զարգացման մի միջոցի, մասնավորապես լայնացնելու ցանքսերի տարածությունը, բարձրացնելու բերքատվությունը և հացահատիկների ապրանքային արտադրության ավելացումը:

Յերրորդ՝ նպաստել գյուղի չքավոր և միջակ լայն մասսաների համախմբմանն արտադրական կոոպերացիայի մեջ:

Ի՞նչպես են կիրառված կյանքի մեջ այդ խնդիրները:

Չքավոր գյուղացիությունը գյուղատնտեսական հարկից միանգամայն ազատված է յեղել: Որենքով պիտի ազատվեր Միության ամբողջ գյուղական տնտեսությունների 35 տոկոսը, իսկ փաստորեն ազատված են հարկից 9,2 միլիոն գյուղական տնտեսություններ, վոր կազմում է 36,4 տոկոս: Ազգային հանրապետություններում և շրջաններում գյուղատնտեսական հարկից ազատված տնտեսությունների տոկոսը հասնում է 50—70-ի:

Ուրեմն, ինչպես տեսնում եք, պատգամը կատարված է լրիվ կերպով:

Կուսակցության 16-րդ կոնֆերենցիայի վորոշումը—միջակ գյուղացիության վերաբերյալ գյուղատնտեսական հարկը պակասեցնել զգալի չափով—նույնպես կիրառված է բավարար չափով:

Պակասեցրած հարկի ընդհանուր գումարը պիտի լիներ 50 միլիոն ռուբլի, մինչդեռ հարկի պակասեցումը միայն միջակ գյուղացուց վերաբերյալ կազմում է 60 միլիոն ռուբլի:

Բացի դրանից, կատարած ստուգումը ապացուցեց, վոր իրապես միջակ գյուղացիության մեծ մասը հարկն անցյալ տարվանից պակաս է վճարել. նրա մի փոքր մասը հարկը վրձարել է նույն չափով, ինչքան, վոր անցյալ տարի և մի չընչին մասը վճարել է ավելի, բան անցյալ տարի, այն ել այն պատճառով, վոր նրանց յեկամուտը այս տարի համեմատաբար ավելի յե յեղել, քան անցյալ տարի:

Ստուգումը ցույց տվեց, վոր կուլակները ճիշտ կերպով են հարկվել:

Անհատական ձևով հարկված կուլակների տնտեսությունը և նրանց յեկամտի ընդհանուր գումարը, համեմատած անցյալ տարվա հետ, ավելի ճիշտ է ցուցակագրված և ընդգրկված, վորի պատճառով և հարկի ընդհանուր գումարը, համեմատած առաջիկա տարվա հետ, մեծացել է:

Անցյալ տարի անհատական ձևով հարկված կուլակային բոլոր տնտեսությունները կազմում էին 0,9 տոկոս: Հաշվետու տարում նրանք կազմում են 2,4 տոկոս: Յեկամտի ընդհանուր գումարը 1928-29 թվին կազմում էր 257 միլիոն ռ., 1929-30 թ. կազմում է 536 միլիոն ռուբլի:

Հարկը 1928-29 թ. կազմում էր 56 միլիոն ռուբլի, 1929-30 թ. կազմում է 102 միլիոն ռուբլի: Ինչպես տեսնում եք, այս դեպքում ևս վորոշումը կատարված է ճշտությամբ:

Իհարկե, չի կարելի ասել, վոր բոլոր կուլակային տնտեսությունները հաշվի յեն առնված: Անկասկած, չնայած բավարար հաշվառման, զեռես շատ կուլակային տնտեսություններ աչքաթող են արված և ամբողջ յեկամուտը հաշվի չի առնված, հետևապես և չի հարկված: Այս հանգամանքը պիտի ի նկատի ունենալ այս տարվա հարկման ժամանակ:

Անկասկած է, վոր անցյալ տարվա գյուղատնտեսական միասնական հարկը նպաստում էր գյուղատնտեսության աճման, ցանքսերի տարածության ընդարձակման և բերքի բարձրացման:

Ստուգումը ցույց տվեց, վոր անցյալ տարվա որենքի համաձայն, հարկից ազատված է մինչև 5 միլիոն հեկտար ցանքերի այս տարվա աճը, վոր տաանյակ հազարավոր գյուղացիական տնտեսություններ, շնորհիվ կիրառած ազրոմինիմումի, ցանքսերի ընդարձակման և բերքի բարձրացման, ստանում են որենքով սահմանված արտոնություններն ու զիջումները:

Այս բոլորի գումարը ցույց է տալիս, վոր կուսակցությունը իր քաղաքականությունը գյուղում տանում է ճշգրիտ և

հետևողական ուղիով, գյուղատնտեսութեան բարձրացման գարկ տալով և սոցիալիստական հաստատ ճանապարհով:

ՆՈՐ ՈՐԵՆՔԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Այս տարի գյուղատնտեսական միասնական հարկի որենքը նորից փոխվում է և նրա առաջ դրված են ավելի նշանավոր և խոշոր խնդիրներ:

Որենքը փոխվում է համաձայն այն խոշոր և նշանավոր փոփոխությունների, վոր ունեցել է այս մի տարվա ընթացքում գյուղացիական կյանքը: Զբաղորների ու միջակների հիմնական մասսան, համոզվելով մանր և անհատական տնտեսութեան անողուտ և անուշտ լինելում, լայն հոսանքներով շարժվեց դեպի կոլեկտիվ տնտեսությունները:

Այս տարվա գարնանը Սորհրդային Միութեան տնտեսությունների համարյա կեսը մտավ կոլեկտիվ տնտեսությունների մեջ: Հսկայական շրջաններ սկսեցին միանալ կոլտնտեսությունների մեջ, վորպեսզի կոլեկտիվի, արտելների, ընկերակցական, համայնական աշխատանքի միջոցով գյուղատնտեսության դրությունը բարելավեն, ապրանքային մասը շատացնեն և մեծ քայլերով առաջ շարժվեն կուլտուրական ճանապարհով:

Պատմական մեծ նշանակություն ունեցող այս փոփոխությունները գյուղի կյանքում ինքն ըստ ինքյան պարզ է, վոր չեյին կարող չունենալ իրենց վճռական ներգործությունը գյուղատնտեսական միասնական հարկի կառուցման և նրա նոր ձևակերպության վրա:

Գյուղատնտեսական միասնական հարկի գլխավոր դերը կայանում է նրանում, վոր նրա դասակարգային ուղղության շնորհիվ, շնորհիվ նրան, վոր նա գյուղում մի դրական միջոց է գյուղի սոցիալ-տնտեսական փոխհարաբերությունները, պրոցեսները դեկավարելու—այժմ էլ նրա վրա յե դրված կուսակցության և Սորհրդային իշխանության առաջադրած խնդիրների հաջող իրականացումը գյուղում:

Այդ հիմնական խնդիրները հետևյալներն են.—

Առաջին—գյուղում լայն կերպով ծավալվում է կոլեկտիվացումը: Կոլեկտիվացումը պահանջում է հարկման նոր ձևեր և նոր սխառեմ, քանի վոր հին սխառեմը հիմնված եր անհատական տնտեսության շահագործման ձևի վրա:

Կոլեկտիվացման հսկայական չափը անհրաժեշտ դարձրեց գյուղատնտեսական հարկը վերակազմել այնպես, վոր նա նրպատես կոլեկտիվացման զարգացման և ամրանալուն: Նոր որենքի մեջ մի շարք փոփոխություններ կան, վորոնց նպատակն է թեթևացնել կոլտնտեսությունների հարկը, այսինքն այն գյուղացիները, վորոնք մտել են կոլտնտեսությունների մեջ, հարկ վճարեն շատ պակաս, քան նրանք վճարել են անցյալ տարի, կոլտնտեսություններից դուրս յեղած ժամանակ:

Նոր որենքը կոլտնտեսություններին տալիս է մեծ արտոնություններ իրենց տնտեսությունները բարձրացնելու և լայնացնելու դեպքում, ցանքսերը մեծացնելու, անասուններին շատացնելու, տեխնիկական կուլտուրաներ ցանելու, ագրոմինիմումը, գոմինիմումը կիրառելու դեպքում:

Յերկրորդ—համատարած կոլեկտիվացման շրջաններում արագացնել կուլակների, վորպես դասակարգի լիկվիդացիան, կապիտալիստական ելեմենտների վրա հարձակումը շարունակելով, միևնույն ժամանակ ուժեղացնել և ընդարձակել սոցիալիստական համատարած արշավը մեր տնտեսության բոլոր բնագավառում: Գործնականորեն սա նշանակում է, վոր այնտեղ, վորտեղ կուլակները լավ չեն հարկված, ավելի պիտի ուժեղացնել կուլակների տնտեսության հարկումը, սահմանափակելով միանգամայն նրանց հետագա աճումը:

Յերրորդ—շարունակել սկսած գործելակերպը, նպաստելով գյուղատնտեսության բարձրացման և աճին, առաջին հերթին այն տեսակների, վորոնք իրենց զարգացման ընթացքում ավելի յետ են մնացել և վորոնք շատ կարեւոր են մեր արդյունաբերության համար:

Դա նշանակում է, վոր որենքը հնարավորություն է տալիս կոլտնտեսություններին, արտելներին, ընկերություններին լայնացնել ցանքսերը, առանց վախենալու, վոր հարկը կբարձ-

բանա նրանց մեծացած տնտեսութեան ավերացած յեկամուտի վրա, քանի վոր հարկը նրանց վերաբերյալ պիտի հաշվի համեմատական ձևով և վոչ պրոգրեսիվ, այսինքն նրանց ունեցած յեկամուտի համապատասխան և վոչ աստիճանաբար աճող ձևով:

Շատ հավանական է, վոր հետագայում կսահմանվեն տարբեր տոկոսներ վորոշ ձևի և տիպի կոլտնտեսութեաններէ վերաբերյալ, սակայն քանի վոր կոլտնտեսութեանները կազմակերպչորեն դեռևս չեն ձևակերպված վերջնականապէս, այդ պատճառով խնդիրը հեշտացնելու համար սահմանված է մի վորոշ ցածր տոկոս, այն է՝ կոմունաների համար 4 տոկոս, իսկ մյուս բոլոր կոլեկտիվ ձևերի համար—5 տոկոս:

Հարկը հաշվվում է և վերցվում վոչ թե ամեն մի կոլտնտեսութեան անդամից, այլ ամբողջ կոլտնտեսութեանից: Արտելների և ընկերութեանների այն անդամները, վորոնք դեռևս պահել են իրենց տնտեսութեան վորոշ մասը անհատապէս ոգտագործելու, կյենթարկվեն հարկման առանձնապէս և պետք է ասել, վոր համեմատաբար հարկը բարձր կլինի նրանց վրա, այնպէս վոր կոլտնտեսութեան ամեն մի անդամ, վորն ունի անհատապէս ոգտագործելու վորոշ տնտեսութեան, չպետք է խրոնի այդ հարկումից: Ինքն ըստ ինքեան պարզ է, վոր ամեն մի դեպքում, յերբ կոլլտոզնիկն իր անհատական տնտեսութեանը ընդհանուր կարգով մտցնէ կոլլտոզի գույքի մեջ, կազատվի այդ ձևի հարկումից:

Կոլտնտեսութեանների հարկը անհամեմատ ավելի քիչ կլինի, քան միջակ գյուղացիութեանը: Այն կոլտնտեսութեանները, վորոնց յեկամուտը, մարդագլուխ հաշված, կկազմի մինչև 30 ուլբլի, միանգամայն ազատվում են հարկումից, իսկ այն կոլտնտեսութեանները, վորոնց ընդհանուր յեկամուտը, չնայած 30 ուլբլուց վեր է, սակայն կոլտնտեսութեանների մեջ կան շատ չքավոր տնտեսութեաններ, վորոնք անցյալ տարի ազատված էին հարկից, վորպէս տնտեսապէս թույլ, անկարող տնտեսութեաններ—ստանում են մեծ զիջումներ և հարկը պակասում է զգալի չափով:

Անցյալ տարվա որենքով սահմանված բոլոր արտոնութեան-

ները—ցանքսերի ընդարձակման, բերքի բարձրացման՝ մնում են նույնութեամբ:

Նոր որենքով մեծ արտոնութեաններ և զիջումներ են տրվում անասնաբուծութեանը զարգացնելու դեպքում:

Այդ արտոնութեաններն են՝ առաջին—անասունների աճը անցյալ տարվա համեմատ հարկվում է կիսով չափ պակաս, յերկրորդ—կովերի հարկումը յուզ պատրաստող ռայոններում նույնպէս իջեցվում է կիսով չափ: Խոզաբուծութեանը միանգամայն ազատվում է հարկից:

Բացի այդ բոլորից, շատ մեծ նշանակութեան ունի անասնաբուծութեան աճին նպաստող բոլոր անդատու պտուղների և խոտերի հարկից ազատվելը:

Ինքն ըստ ինքեան պարզ է, վոր այդ արտոնութեանները պիտի նպաստեն սննդատու բույսերի ցանքերի ավերացման, ընդարձակման, վորով և զարկ պիտի տան անասունների աճին:

Որենքով արտոնութեաններ է տրվում նմանապէս կոլտնտեսութեանների, արտելների, ընկերութեանների անասնաբուծութեան աճին նպաստող նախաձեռնութեանների համար:

Այժմ տեսնենք, թե ի՞նչ դրութեան մեջ են մնում վոչ-յերկրագործական յեկամուտները:

Մինչև որս հարկվում էր գյուղացիական տնտեսութեանների բոլոր աղբյուրներից ստացած յեկամուտը, նույն թվում և վոչ-յերկրագործական յեկամուտը:

Վոչ-յերկրագործական յեկամուտը հարկվում էր ավելի պակաս, քան յերկրագործական յեկամուտը, վորովհետև հաշվի յեր առնվում նրա չնչին մասը միայն: Վերջին ժամանակներս ծավալվող շինարարութեան և յերկրի ինդուստրացման շնորհիվ գյուղը միլիոնավոր յեկամուտներ է ստանում և այդ պատճառով նոր որենքով վոչ յերկրագործական յեկամուտների վրա հարկը փոքր ինչ բարձրացրած է: Աշխատավարձը հաշվի յե առնվում անցյալ տարվա չափով և մնում է անփոփոխ: Մի քիչ ավերացվում է տնայնագործութեան և արհեստագործական աշխատանքներից ստացված յեկամուտների նորման:

Գյուղատնտեսական միասնական հարկի նոր որենքը առանձնահատուկ նշանակություն ունի մեր Հյուսիսային Կովկասի համար, վորն իր կոլեկտիվացումով ավելի առաջ է գրնում Միության ուրիշ յերկրամասերից: Գյուղատնտեսական միասնական հարկի անցյալ տարվա կիրառման գործնական հետևանքներ պերճախոս կերպով ապացուցեցին, վոր մեր առաջ գրած խնդիրներն այդ բնագավառում իրագործված են բավարար կերպով:

Միջակ գյուղացիության հարկի զգալի թեթևությունը, չքավորության հարկից միանգամայն ազատվելն իսկապես վոր խթան յեղան ցանքսերի ավելացման, ինչպես ամբողջ Միության մեջ, նույնպես և Հյուս. Կովկասում, ուր ցանքսերի տարածությունն աճել է, համեմատած անցյալ տարվա հետ, 17,4 տոկոսով:

Համաձայն գյուղատնտեսական հարկի որենքի տված արտոնությունների, Հյուսիսային Կովկասում գյուղատնտեսական հարկից ազատվում են 1.222.000 դեսյատին ցանքսերի տարածության աճը, խոպան հողերում յեղած ցանքսերը: Բացի դրանից—55.000 դեսյատին տեխնիկական կուլտուրաները: Ագրոմինիմումի համար արտոնություններ և զիջումներ են ստացել 282.000 տնտեսություններ, տասնյակ հազար տնտեսություններ ստանում են արտոնություններ յուղագործության համար:

1928-29 թվին գյուղատնտեսական միասնական հարկի կամպանիայի ժամանակ հարկված կուլակային տնտեսությունները կազմում են ամբողջ տնտեսությունների 1,7 տոկոսը, իսկ այս տարի, շնորհիվ կուլակների տնտեսությունների լրիվ հայանաբերության, նրանց թիվը կրկնապատկվում է և հասնում 2,9 տոկոսի: Այն արտոնությունները, վորոնք տրված էին կոլեկտիվ տնտեսություններին, պարզ է, վոր նպաստում են նրանց լայնանալուն և համեմատած անցյալ տարվա հետ, կուլտնտեսություններում յեղած տնտեսությունների թիվը 7-անգամ ավելանում է, մեծանում:

Այդպիսով անցյալ տարվա հաջողությունները գյուղատնտեսության մեջ, այն է՝ ցանքսերի լայնացումը, ագրոմինիմու-

մի կիրառելը, մասամբ կարելի յե ասել, վոր հետևանք էին գյուղատնտեսական հարկի տված արտոնությունների, վոր որենքով տրված էին չքավոր և միջակ գյուղացիության և կուլտնտեսություններին:

Յեթե անցյալ 1928-29 հարկային տարում միջակները միջին հաշվով Հ. Կովկասում վճարում էին մի ուրբլի յեկամուտից 8 և կես կոպեկ հարկ (առանց ունևորների), իսկ ունևորների հետ—9 և կես կոպ., այժմ կուլտնտեսություններում, վորտեղ նրանք գտնվում են չքավորների հետ միասին, պիտի վճարեն միայն 5 կոպ. մեկ ուրբլի յեկամուտից:

Այս բոլոր արտոնություններն ավելի ևս լայնանում են 1930 թ. ապրիլի 2-ի և 23-ի որենսդրությամբ: Ապրիլի 2-ի որենքը կուլտնտեսությունների լծկան և արդյունավետ խոշոր ու մանր անասունները ամբողջովին ազատում է հարկից 2 տարվա ընթացքում: Այդ որենքը 2 տարով ազատում է հարկումից նաև այն արդյունավետ խոշոր ու մանր անասուններին, վորոնք կուլտնտեսությունների անդամների անհատական սեփականություն են կազմում—կովերին, հորթերին, վոշխարներին, այծերին, խոզերին, նույնպես և թռչուններին:

Ապրիլի 2-ի որենքը տալիս է մե շարք ուրիշ արտոնություններ ևս կուլտնտեսություններին և նրանց անդամներին: Այդ արտոնությունների գումարը մոտավորապես հաշված, հարկը պակասեցնում է մեր Հ. Կովկասում մինչև 2 միլիոն ուրբ.:

Այս արտոնությունները տրվում են միայն կուլտնտեսություններին և նրանց անդամներին:

Բացի դրանից, ապրիլի 23-ի որենքը նոր արտոնություններ տալով կուլտնտեսություններին, կիսով չափ պակասեցնում է յեգիպտացորենի և արևածաղկի հարկը, իսկ Հ. Կովկասում—նաև կթավատի և կանեփի հարկը: Այդ նույն որենքով 30 տոկոսով կրճատվում են սահմանված յեկամտի նորմերը կուլտնտեսությունների պտղատու այգիների, խաղողի, ծխախոտի և մախորկայի համար:

Այս բոլորն, իհարկե, ավելի ևս պակասեցնում է կուլտնտեսությունների գյուղատնտեսական հարկը: Նոր որենքն աչքա-

Թող չի անում չքավոր և միջակ գյուղացիական անհատական տնտեսությունների շահերը, վորոնք դեռ ևս չեն մտել կոլտրնտեսությունների մեջ: Այսպես որինակ, անհատական չքավոր գյուղացիական տնտեսություններն ամբողջովին ազատվում են հարկից, ինչպես առաջ: Միջակ անհատական տնտեսություններն ստանում են բոլոր այն արտոնությունները, վորոնք տալիս է նրանց փետրվարի 23-ի որենքը: Իհարկե, համեմատած կոլտնտեսությունների հետ, անհատական ընտանիքները ավելի քիչ արտոնություն ունեն, քան կոլեկտիվ տնտեսությունները:

Շատ պարզ է, վոր կուլակներն անբավական են գյուղատնտեսական հարկի որենքից, մանավանդ վերջին յերկու տարիների հարկումից, վորի ծանրությունը գլխավորապես ընկնում է նրանց վրա և միանգամայն զինաթափ անում նրանց, յերբ միջակը ստանում է առանձին արտոնություններ, թեթեւություններ, յերբ որենքը չքավորներին ամբողջովին ազատում է, հնարավորություն տալով նրանց տնտեսապես կազմակերպվելու, ամրանալու և վոչ մի դեպքում վիզը չծռելու կուլակի առաջ: Չքավորների, բատրակների և միջակների համեմաշի աշխատանքը կոլտոգներում, կոլտոգների և սովխոզների աճն ու ամրանալը միանգամայն անհանգստացնում է կուլակներին:

1927 թվին կուլակներն ունեյին 17 միլիոն հեկտար ցանքա, այժմ կոլտոգներն ու սովխոզները ունեն 33 միլիոն հեկտար ցանքա և տալիս են կուլակների փոխարեն 130 միլիոն փութ հաց: Կուլակներն այժմ զինաթափ են յեղել իրենց ագիտացիան առաջ տանելու գյուղացիության մեջ, կոլտոգների և սովխոզների դեմ, ամենամիաստակար պրովոկացիոն միջոցներ գործադրելով, գրգռելով գյուղացիության:

Սակայն այդ բոլորն իրենց գլխին անդրադառնալով, նրանք չեն դադարում հանգամանքից ոգտվել: Ոգտվելով մեր ներկա մատակարարման դժվարություններից, սկսում են պրովոկացիոն ամեն միջոցներով գայրացներ, գրգռել գյուղացիության, համարելով կոլեկտիվացումն, ինչպես կոխիլը մասնավոր սեփականության դեմ, գյուղատնտեսական անհատական շահագործման հին ձևերի դեմ—բոլոր չարիքների, բոլոր դժվարությունների պատճառը: Չնայած այս ասեկոսների պրովոկացիոն բնույթ-

թին, աշխատավոր գյուղացիության մեջ, բանվորության շարքերում գտնվում են մարդիկ, վորոնք պաշտպանում են այդ տեսակետները, նպաստում նրանց տարածման, հասարակական կարծիք ստեղծելուն, տրամադրության, մինչև իսկ ակտիվ գործունեությունը:

Նրանք դեմ են մեր վճռական, կտրուկ գործերակերպին, նրանց կարծիքով ավելի լավ և համակերպվել. «Ինչ կարիք կա կուլակի քեֆին կպչելու, չէ՞ վոր նա լավ «խաղեյին» ե և ոգուտ ե տալիս մեզ», «հարկավոր է թեթեւացնել նրա հարկը, չճնշել նրան և հնարավորություն տալ նրան մեծացնելու իր տնտեսությունը»:

Այս ոպորտունիստական տեսակետը, կարծիքը կարող են ունենալ և պաշտպանել միայն նրանք, վորոնք կամ չեն գիտակցում, կամ կուրորեն չեն տեսնում այդ տեսակետի վնասարարությունը և վորոնք կուլակների սպասարկողներն են, նրա կեղեքիչ գործերի ծածկողը—կոլխոզների դեմ, մեր սոցիալիստական շինարարության դեմ, հնգամյակին սաբոտաժ անող և հույսը դրած իմպերիալիստների ինտերվենցիայի վրա, պրոլետարիատի դիկտատուրայից ազատվելու, բուրժուական կարգեր սահմանելու, այսինքն Փաբրիկան կապիտալիստին, հողը պոմեշչիկին—կուլակին: Ահա նրանց տեսակետի դարգացման վերջակետը:

Բայց և կան այնպիսիները, վորոնք վորոշ դեպքերում ավելի ձախ են գնում իրենց գործերակերպի մեջ՝ կրճատում որենքով չքավորների 35 տոկ. հարկից ազատվելը և միջակների վրա հարկը ծանրացնում անհատապես, կուլակների վորպես դասակարգի լիկվիդացիայի դեպքում միջակներին ել միացնում նրանց հետ, կարծելով թե մեծ ոգուտ են տալիս Սորերդ. իշխանության, մինչդեռ դրանով արջի ծառայություն են մատուցում: Այդ պատճառով ել դասակարգային կռիվ մաքուր գիծը տանելու համար, պետք է անհաշտ կռիվ հայտարարել ամեն տեսակ ոպորտունիստներին, թե աջ թեքման և թե ձախ խոտորումներին, վորոնք միանգամայն վնասակար են մեր սոցիալիստական շինարարության համար:

Անհրաժեշտ է կռիվը սրել այդ ոպորտունիստական վնա-

սակար թեքումներն դեմ, մանավանդ կրակն ու ժեղացներով աջ թեքման դեմ, վոր ավելի վտանգավոր է, քանի վոր արտահայտում է կուլակային տեսակետը և նպաստում է նրա ընդարձակման:

Անհրաժեշտ է այս նշանավոր բնագավառում, գյուղատնտեսական նոր հարկը կիրառելով կլանքի մեջ, պահել նրա գասակարգային ճիշտ իմաստը, եյությունը և հետևողականորեն ու անհողդողդ առաջ տանել կուսակցության հիմնական գիծն, անխնա հարվածելով կուլակին, ամբողջապես ազատելով չքավոր տնտեսությունները հարկից և զգալի չափով թեթևացնելով միջակների հարկը, աչքաթող չանելով անհատական տնտեսություններին, պրոլետարիատի դիկտատուրայի նոր և ամուր հենակետ ունենալով գյուղում կոլխոզնիկին:

Գյուղացիական հարկն այնպես է կազմված, վոր հնարավորություն և իրավունք է տալիս տեղերին հարկը հեշտունթյամբ անցկացնելու: Նրա համար անհրաժեշտ է, վոր տեղական կազմակերպությունները նախ և առաջ կազմակերպեն հարկի բացատրական կամպանիան, կազմակերպեն գյուղի հասարակական կարծիքը, գյուղական ակտիվը, հարկի նոր որոշումները և թերություններից պիտի ոգտվի դարձյալ մեր դասակարգային թշնամին—կուլակը:

Անհրաժեշտ է բացատրել ամեն մի գյուղացուն, ամեն մի կոլտնտեսության գյուղատնտեսական հարկի այս և անցյալ տարվա որոշման տարբերությունները, նոր որոշման նշանակությունը, ինչ նոր խնդիրներ են դրված նոր որոշման առաջ և ինչ պիտի իմանան ու կատարեն ամեն մի կոմունիստ, կոմյերիտական ու ակտիվիստ:

Այժմ անհրաժեշտ է անհապաղորեն կատարել այդ, վոր գյուղացին իմանա իր հաշիվը, տեսնի և զգա տարբերությունը կոլտնտեսության և անհատական տնտեսության մեջ, գիտակցի բերքի բարձրացման, ցանքերի լախնացման, մաքուր, զտված հացահատիկներ ցանելու առավելությունը և նրա մեծ նշանակությունը, վոր նա կարողանա գալիք տարվա իր տնտեսական ծրագիրը կազմելիս պարզ հաշիվ տալ իրեն, թե վորն է ձե-

ռնտու—մնալ կոնսերվատիվ կերպով պապենական անհատական տնտեսության շրջանակների մեջ, թե ջախջախելով, քանգելով այդ փթած շրջանակները, բռնել սոցիալիստական կուլեկտիվ տնտեսության լախն ուղին:

ԻՆՉՈՒ ՀԱՄԱՐ Ե ՊԵՏՔ ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՐԿԸ

Գյուղատնտեսական միասնական հարկը, ինչպես յեկամրտային և ուրիշ հարկերը, պետք է պետություն նրա համար, վոր պետությունը կարողանա իր ծրագրերն իրագործել, իր ծախսերը հոգալ: Ի՞նչ ծրագրեր և ծախսեր ունի պետությունը: Պարզենք: Նախ՝ անհրաժեշտ է պրոլետարիատի իշխանությունը պահպանել, ամրացնել և ուժեղացնել, նրան ոգտագործելով բուրժուազիային, կուլակներին ճնշելու համար, շահագործություն դեմ կռվելու, հաստատ կապ ստեղծելու ուրիշ յերկրներին բանվորության հետ:

Հարկավոր է ամեն միջոցներով աշխատավոր և շահագործվող մասսաներին ազատել բուրժուազիայի կախումից, ներգործությունից, կապել նրան պրոլետարիատի հետ և լախն չափով մասնակից անել սոցիալիստական շինարարության: Անհրաժեշտ է ոգտագործել պրոլետարիատի իշխանությունը սոցիալիզմ կառուցելու համար, դասակարգերը փոխնացնելու և անցնելու մի հասարակական ձևի—առանց դասակարգերի և առանց պետության:

Հետո, վորպեսզի կարվածատերերը, կապիտալիստները իմպերիալիստական պետությունների, ֆաշիստների, սոցիալ-դեմոկրատների ոգնությունը չհարձակվեն մեզ վրա և յետ չխլեն գյուղացիների հողերը, մեր ֆաբրիկաներն ու գործարանները, պետք է լինել ուժեղ և պատրաստ՝ յետ մղելու նրանց հարձակումները, դիմադրելու նրանց և պահապան կանգնելու Սորհրդային Միության ու նրա սոցիալիստական շինարարության, վորի համար մեզ հարկավոր է զորք:

Հարկը պետությունը հարկավոր է նրա համար, վոր նա կարողանա զարգացնել մեր խոշոր արդյունաբերությունը, վորը

շատ անհրաժեշտ է մեր տնտեսության զարգացման համար: Պոռնո և մեծամեծ գումարներ ծախսվում են ծանր արդյունաբերության վրա: Յեվ դա հասկանալի չէ: Արևմտյան Յեվրոպայից մենք յետ ենք մնացել հենց այն պատճառով, վոր մեզանում արդյունաբերությունը զարգացման ցածր աստիճանի վրա յեր, իսկ մեզ հարկավոր է նրան արագ և լայն չափով զարգացնել:

Յեթե մենք այդ չափերը, ստիպված կլինենք շարունակել արտասահմանից գնել և բերել մեքենաներ, արահատորներ, կոմբայներ և այլն: Այդ կնշանակեր, վոր մենք վոչ միայն նրանց չենք կարող հասնել ու անցնել, այլ և միշտ կախված կլինենք նրանցից և նրանց յենթակա, ինչպես Չինաստանը, Պարսկաստանը կամ Հնդկաստանը: Այդ պատճառով և անհրաժեշտ է առաջին իսկ հերթին արագ և ուժեղ թափով զարգացնել մեր արդյունաբերությունը, ծախսել մեծամեծ գումարներ մեքենաներ պատրաստող մեր ծանր արդյունաբերության վրա, վոր հնարավորություն ունենանք մեր յերկիրը ինդուստրացման և ելեքտրավորման յենթարկելու:

1928-29 թվին Սորերգային իշխանությունը արդյունաբերության զարգացման համար ծախսել է հսկայական գումարներ, այն է՝ 2 միլիարդ 750 միլիոն ուրբլի, իսկ 1929-30 թվին—4 միլիարդ 087 միլիոն ուրբլի:

ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՅԵԼ ՅԵՎ ԲԱՐՁՐԱՅՆԵԼ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հարկը պետությունը հարկավոր է գյուղական տնտեսությունը վերակառուցելու, ուժեղացնելու և նոր, կոլեկտիվացման ճանապարհով զարգացնելու: Պետությունը անմիջապես գյուղատնտեսության համար ծախսում է մեծամեծ գումարներ և տարե-ցտարի այդ ծախսերը մեծանում են: Բերենք թվական ավյալներ այդ ծախսերի մասին.—

1925-26 թ. պետությունը ծախսել է գյուղատնտեսության համար 450 միլիոն ուրբլի
1926-27 թ. » » 550 » »

1927-28 » » » 800 » »
1928-29 » » 1 միլիարդ 724 » »
1929-30 » » 3 միլիարդ 302 » »

Այս թվերն ամենապերճախոս կերպով ապացուցում են Սորերգային իշխանության հոգատար վերաբերմունքը դեպի գյուղատնտեսությունը:

ԻՆՉՔԱՆ ԵՆՔ ԾԱԽՍՈՒՄ ՄԵՆՔ ՄԵՐ ԿՈՒԼՏՈՒՐԱԿԱՆ ՊԵՏՔԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Ինչպես կենինն ասել է՝ «մեզ հարկավոր է սովորել և սովորել»: Ուրեմն մեզ հարկավոր են դպրոցներ, ընթերցարաններ, դասընթացքներ, լրագրներ, գրականություն, արհեստանոցներ և այդ բոլորն այժմ մեզ հարկավոր է ավելի մեծ չափով, քան առաջ, վորովհետև ցարի և կապիտալիստների կառավարության համար ձեռնառու յեր աշխատավոր մասսաներին պահել խավարի մեջ, իսկ այժմ, խորհրդային կարգերում, հարկավոր է վորքան կարելի յե լայն մասսաների գրագիտություն, վորքան կարելի յե շատ լուսավորություն:

Նույնպես անհրաժեշտ են բժշկական ողնություն, հիվանդոցներ, սանատորիաներ, կուլտուրաներ, սոցիալական ապահովություն: Այդ բոլորի համար հարկավոր են խոշոր գումարներ և Սորերգային իշխանությունը այդ սոցիալ-կուլտուրական պետքերի համար ծախսել է՝

1925-26 թ. — 906 միլիոն ուրբլի
1926-27 » — 1156 » »
1927-28 » — 1397 » »
1928-29 » — 3027 » »
1929-30 » — 4135 » »

Այդ հսկայական գումարների խոշոր մասը ծախսվել է գյուղի կուլտուրական պետքերի համար:

ՎՈՐՏԵՂԻՑ Ե ՄԵՐ ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ՍՏԱՆՈՒՄ ԱՅՂ ՄԵԾԱՄԵԾ ԳՈՒՄԱՐՆԵՐԸ

Ցարական կառավարությունը, ինչպես և այժմ շատ ու-

БИБЛИОТЕКА
ИСТИНТА
ДОСТОПОВЕДНИ
Академия Наук
СССР

ընդ բուրժուական պետութիւններ, իրենց արդյունքների մեծ մասը ստանում էր արտաքին փոխառութիւնների միջոցով: Այդ ճանապարհը մեզ համար փակ է: Կապիտալիստական պետութիւնները մեզ փոխառութիւն չեն տա, քանի վոր վոչ մի դեպքում նրանց ձեռնառու չեն մեր տնտեսութեան ամրապնդումը:

Խորհրդային իշխանութիւնը իր պետական յեկամութիւնները ստանում է յերկրի ներսում յեղած աղբյուրներից, այն է՝ արդյունաբերութիւնից, ներքին փոխառութիւններից և հարկերից:

Իհարկէ, չպետք է կարծել, վոր Խորհրդային իշխանութիւնը շարունակ մեծամեծ ծախսեր է անում արդյունաբերութեան համար, բայց և վոչ մի կոպեկ ոգուտ չի ստանում: Այդ միանգամայն սխալ է: Մեր արդյունաբերութիւնը տալիս է խոշոր յեկամութիւններ, սակայն մենք առայժմ ստիպված ենք և անհրաժեշտ ենք՝ գտնում այդ յեկամութիւնները ծախսել նոր ֆաբրիկաների և գործարանների շինարարութեան վրա: Որինքնութիւնից ստացել է 1 միլիարդ 250 միլիոն ռուբլի և այդ ծախսների, ֆաբրիկաների և ելեքտրոկայանների համար: 1929 թվին արդյունաբերութիւնից ստացվել է յեկամութիւն 1.750 միլիոն ռուբլի, 1930 թ.— 3.350 միլիոն ռուբլի: (Վերջինը սպասվում է մոտավորապէս):

Ինչպէս տեսնում ենք, քանի գնում, այնքան մեր արդյունաբերութիւնը տալիս է ավելի խոշոր յեկամութիւններ: Դեռ ևս կառուցվում են հսկայական գործարաններ, ֆաբրիկաներ (Մագնիտագորոսկ, Սելմաշ և այլն) ելեքտրոկայաններ (Դնեպրոստոյ): Մի քանի տարուց հետո, յերբ այդ շինարարութիւնը կավարտվի և այդ ֆաբրիկաներն ու գործարանները կսկսեն գործել, իհարկէ արդյունաբերութեան յեկամութիւնը կկրկնապատկվի, կը յեռապատկվի:

Պետական յեկամութի հետեյալ աղբյուրն են կազմում ներքին փոխառութիւնները: Պետութիւնը մի շարք ներքին փոխառութիւններ է արել, վորոնց մի մասը վաղուց արդեն վճար-

ված է, գումարներն ամբողջովին վերագարձրած: Թվում է, թէ ինչ շահ պիտի ստանա պետութիւնը այդ ներքին փոխառութիւններից, յերբ նա ստացած գումարներն ամբողջապէս վերագարձնում է և դեռ մի բան էլ ավելի—տոկոսներ վճարում: Թվում է, թէ այդ պետութեան այնքան էլ շահավետ չէ: Սակայն այդ թվում է միայն, քանի վոր պետութիւնն այդ ներքին փոխառութեամբ ժողոված գումարները, մինչև նրանց հաւաքումը, շրջանառութեան մեջ է դնում, նրանցով հնարավորութիւն է ունենում կատարել իր հսկայական սոցիալիստական շինարարութիւնը: Այստեղ անհրաժեշտ է յերկու խոսք ասել հնգամյակի նոր փոխառութեան մասին: Հնգամյակի նոր փոխառութիւնը միացնում է բոլոր մինչ այդ յեղած ինդուստրացման և գյուղացիական տնտեսութիւնը ամրապնդող փոխառութիւնները հնգամյակի միասնական փոխառութեամբ, վոր կոչվում է «հնգամյակը չորս տարում»:

Առաջավոր բանվորների կոչը՝ նոր փոխառութեամբ ուժեղացնել մեր յերկրի ինդուստրացումը հնգամյակը չորս տարում կատարելու համար,—արձագանք է գտնում և աշխուժութեամբ պաշտպանվում է աշխատավորական լայն մասսաների կողմից:

Այդ լոգունգը նշանակում է, վոր հնգամյակի առաջին տարվա հանրագումարները թույլ են տալիս հաստատ կերպով առաջ գնալու և արագացնելու մեծ աշխատանքների ծրագիրը: Հնգամյակի յերրորդ տարին ժողովրդական տնտեսութեան շատ բնագավառներում նոր գերակատարումներ է տալիս: Հնգամյակի պլանը գյուղատնտեսութեան կոլեկտիվացման համար մենք արդեն այս տարի նույնպէս գերակատարում ենք:

14 միլիոն հեկտարի փոխարեն, վոր նշանակված է մինչև հնգամյակի վերջը կոլեկտիվացման յենթաբաժնու, արդեն այս տարվա վերջին մենք կունենանք 40 միլիոն հեկտար:

Արդյունաբերութեան շինարարութիւնը, նոր հսկաների կառուցումը նույնպէս գերազանցում են հնգամյակի յեթադրութիւններին: Խարկովի և Չելյաբինսկի յերկու տրակտորների գործարանները, «Կարմիր Պուտիլովեց»-ի հետ միասին և Ստալինգրադի այս տարվանից աշխատող տրակտորի գործարանի հետ, հինգ տարվա ընթացքում կտան մինչև մեկ միլիոն

տրակտորներ: Կոմբայնների յերկու գործարանները՝ մեկը Նո-
վորոսիսկում, մյուսը Ռոստով-Դոնում—պիտի տան 25,000,
դեռ ևս մեր դաշտերում չտեսնված մեքենաներ—կոմբայններ:

Հնգամյակի յենթադրությունները մենք կգերազանցենք փոշ
միայն գյուղատնտեսական մեքենաների շինարարության մեջ,
այլ և արդյունաբերության մի շարք ուրիշ կարևոր ճյուղե-
րում, առանձնապես քիմիական արդյունաբերության, նավթա-
յին և այլն արդյունաբերության մեջ:

Ինքն ըստ ինքյան պարզ է, վոր այդ բոլորն իրականաց-
նելու համար պահանջվում է ամենից առաջ մեր կազմակերպ-
ված լինելը, աշխատանքի տեսակերի արագությունը, սոցյալ-
ցակցությունն ու հարվածայնությունը, խորը գիտակցություն
և հավատ մեր շինարարության և մեր գործակցությունն ու
ողնությունը փոշ միայն աշխատանքով, այլ և նյութապես:

Հնգամյակը չորս տարում կատարել, սա նշանակում է՝
ժամանակին ժողովել հացը, սերմացուն, բարձրացնել արդյու-
նաբերության արտադրության վորակը, իջեցնել ինքնարժեքը,
փոշնչացնել ճեղքվածքները, արգֆինպլանը կատարել լիովին,
աշխատանքանն անել ժամանակին, հացամթերումն ավարտել,
խնայողությունն անել վորքան կարելի յե շատ և այդ խնայ-
ված միջոցները պահել պետական դրամարկղներում վորքան
կարելի է յերկար ժամկետով: Մասնավորապես փոխառություն-
ների վերաբերմամբ պետք է, վոր մեր աշխատավոր մասնա-
ներն անմասնակից չմնան հնգամյակի միասնական փոխառու-
թյան—«հնգամյակը չորս տարում» և իրենց փոխառության
տոմսերը պահ տան պետական դրամատանը — բանկին, այն
պայմանով, վոր վոչ գրավ դնեն և վոչ վանառեն մինչև վ
հնգամյակի վերջը: Միմիայն այդ միջոցով և այդ պայման-
ներում այդ փոխառությունը կլինի հնգամյակի իսկական փո-
խառություն, վորի մեջ կպարփակվեն վոչ միայն աշխատավո-
րության խնայված միջոցները, այլ և ամբողջ յեռանդն ու
գործակցությունը մեր յերկրի սոցիալիստական շինարարու-
թյան գործի հաղթության համար:

Պետության յեկամտի աղբյուրներից մեկն էլ կազմում են
հարկերը: Հարկերը մեր յերկրում կրում են դասակարգային

բնույթ, նրանցով մեր կառավարությունը կանոնավորում է և
չափավորում մեր յերկրում դեռ ևս գոյություն ունեցող նեպ-
մանների, առևտրականների և կուլակների ագահ և շահագի-
տական ձգտումները:

Պետությունը խոշոր հարկեր է դնում առևտրականների և
կուլակների վրա: Յեկամտային հարկ են վճարում ծառայող-
ներն ու բանվորները, բացի այն բանվորներից, վորոնք ստա-
նում են փոքր աշխատավարձ: Գյուղացիք վճարում են գյու-
ղատնտեսական հարկ, բացի չքավորներից, վորոնք միանգա-
մայն ազատվում են հարկատվությունից:

ԻՆՉՈՒ ՅԵՎ ԻՆՉՊԵՍ Ե ՓՈՓՈԽՎՈՒՄ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ Հ Ա Ր Կ Ը

Գյուղատնտեսական միասնական հարկը փոփոխվել է և
փոփոխվում է համաձայն այն խոշոր փոփոխությունների, վոր
ունեցել է գյուղացիական կյանքը:

1928 թվին Խորհրդային իշխանությունը հարկը փոփոխել
է նրա համար, վորպեսզի ավելի ծանր կերպով հարկե կու-
լակներին: Հենց այդ պատճառով սահմանվում է հատուկ, կու-
լակների համար առանձին, անհատական հարկում:

1929 թվին որենքը փոփոխվում է նրա համար, վոր թե-
թեկացնե միջակների հարկը: Բացի դրանից, սահմանվում են
նոր արտոնություններ այն չքավորների և միջակների համար,
վորոնք իրենց ցանքսերի տարածությունն ընդարձակում են,
բերքը բարձրացնելու համար գործադրում են ազրոմիրնիմումի
պայմանները և առհասարակ, բարվոքում են իրենց տնտեսու-
թյունը: 1930 թվի գյուղատնտեսական հարկի նոր որենքն ա-
վելի ևս լայնացնում է այն արտոնությունները, վորոնք նը-
պաստում են գյուղատնտեսության զարգացման:

Գյուղատնտեսական հարկի նոր որենքը թեթեկացնում է
անհատական թույլ տնտեսությունների հարկը:

Նոր որենքը լայնացնում է կոմունաների, արտելների և ըն-

կերությունների արտոնությունները: Բացի դրանից, կոլտնտեսությունների անդամները, վորոնք ունեն գեռ ևս չհամայնացված տնտեսություններ, նույնպես ստանում են զիջումներ: Գյուղատնտեսական հարկի ամբողջ ծանրությունն ընկնում է կուլակների վրա: Հարկը սահմանափակում է կուլակների տնտեսության աճը: Գյուղատնտեսական հարկի նոր որենքն ամեն կերպ խանգարում է և արգելք հանդիսանում կուլակի ցանկության՝ շահագործի չքավորներին և բառրակներին:

Այս բոլորը պերճախոս կերպով ապացուցում է, վոր Խորհրդային իշխանությունը գյուղատնտեսական հարկը նրա համար է փոփոխում, վոր չքավորների և միջակների դրությունը տարե-ցտարի ավելի թեթևացնի:

Գյուղատնտեսական հարկը տարե-ցտարի փոխվելով, ոգնում է աշխատավոր գյուղացիության կազմակերպվելու կուտնտեսությունների մեջ, բարձրացնելու իրենց տնտեսությունը, զարգացնելու նրա յետամնաց ճյուղերը, ամրապնդվելու, վոր ավելի հաջող կերպով կռիվ մղեն կուլակների դեմ:

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՐԿԸ ԴԱՍԱԿԱՐԳԱՅԻՆ ՀԱՐԿ Ե

Գյուղատնտեսական հարկը դասակարգային բնույթ ունի: Նա այնպես է կազմված, վոր հաշվի յե առնում տնտեսությունների աշխատանքային և շահագործական բնույթը: Գյուղացիական չքավոր տնտեսությունները միանգամայն ազատվում են հարկից: Ըստ որենքի, գյուղացիական տնտեսությունների 35 տոկ. չքավոր ընտանիքները ազատվում են հարկից: Միջակների հարկը զգալի կերպով թեթևանում է և հարկն այնպես է կազմված, վոր իր գլխավոր ծանրությամբ ընկնում է կուլակային շահագործող տնտեսությունների վրա: Այսպիսով Խորհրդային իշխանությունը սահմանափակում է կուլակային տնտեսությունների յեղը աշխատավորական տնտեսության սահմաններին, վորով և զրկում է նրանց իրենց տնտեսությունները շահագործությամբ մեծացնելու հնարավոր-

րությունից: Այդ պատճառով է, վոր Խորհրդային իշխանությունը կուլակ տնտեսությունները հարկում է անհատական կարգով:

Այդպիսով գյուղում հարկման բաղադրականություն վարելիս մենք դեկավարվում ենք Լենինի մեզ տված այն դասակարգային դասով, վորի համաձայն, միջակների հարկը զգալի կերպով թեթևանում է: Հարկի գլխավոր ծանրությունն ընկնում է կուլակների վրա, իսկ չքավորները վոչ միայն ազատվում են հարկից, այլ և ամեն կերպ ոգնություն են ստանում, իրենց տնտեսությունը զարգացնելու, մեծացնելու և ամրացնելու—տնտեսապես կարող և զորեղ լինելու համար: Այդ դրության հասնելու համար նրանք ընտրել են և բռնել կուլակտիվացման ամենակարճ և հաստատ ուղին և միջակներին հետ միասին հաստատ քայլերով գնում են դեպի կոլխոզները:

ԿՈՒԼԱԿԻՆ ԳԵՏՔ Ե ԱՆՍՆԱ ՀԱՐՎԱԾԵԼ

Լենինը կուլակներին մասին ասել՝

«Այդ արնախում տգրուկները պատերազմի ժամանակ ոգտվելով ժողովրդի կարիքից, շահել են իրենց հարստությունը. նրանք հավաքել են հազարներ և հարյուր հազարներ, բարձրացնելով հացի և ուրիշ մթերքների գները: Այդ տգրուկները գիրանում են և հարստանում ի հաշիվ պատերազմից քայքայված գյուղացիների, բանվորների»:

Սակայն կուլակները միայն պատերազմի ժամանակ չեն, վոր շահել են սպեկուլյացիայով իրենց հարստությունը. կուլակները կեղեքելով, հարստահարելով են դիզել իրենց հարստությունը և վոչ իրենց աշխատանքով, այլ շահագործելով չքավորի և բատրակի աշխատանքը: Նրանց աշխատանքով և քրտինքով է, վոր կուլակը ձեռք է բերում այն բոլոր պիտույքները, վորոնց հենց նրանց էլ ծախում է սոսկալի գներով: Խորհրդային իշխանությունն ոգնում է չքավորներին և բատրակներին՝ ազատվելու կուլակների շահագործումից:

Նա ոգնում է նրանց այնպես վարել իրենց տնտեսությունը, վորպեսզի վերջինս արդյունավետ լինի և հնարավոր

ըում ենք արտասահմանից, մեր պակասը լրացնելու համար, մեր ֆաբրիկաների համար:

Մսի ծանր խնդիրը լուծելու համար, բացի մյուս միջոցներից, ձեռնարկված են հաստատ միջոցներ, վոր 1932 թվին մենք կարողանանք հասցնել խոզերի քանակությունը 10 միլիոնի:

Վնասարարական բանդայի վոչնչացումը մսի արդյունաբերության մեջ՝ մեծ հաղթանակ է մեզ համար:

Այլ սննդամթերքների մատակարարման գործում ել մենք ունենք վորոշ հաջողություններ: Չնայած վնասարարության և ապարատի բյուրոկրատիզմին, զգալի չափով ավելացած է ձկնական վորսը:

Բայց միանգամայն պարզ պիտի լինի բոլորի համար, վոր մեր հաջողությունները և հսկայական հնարավորությունները սննդամատակարարման գործում կարելի չէ իրականացնել այն ժամանակ, յերբ աշխատավորական լայն մասսաներն աշաւուրջ կերպով ոգնության կզան բանվորա-գյուղացիական վերահսկիչ մարմիններին, մեր թշնամիներին—կուլակների վնասարարությունները կանխելու, ոգնության գալու սպառողական ընկերություններին և ոժանդակելու նրանց ձեռնարկած լայն մատակարարման գործի հաջող ավարտման:

Բացի դրանից, կազմակերպվելով կոլտնտեսությունների մեջ, չքավորներն ու միջակները հնարավորություն կունենան արագ գուրս յեկնելու կարիքից և վերջ տալու սոցիալական ու խավարին: Իսկ այս բոլորը միասին առած՝ նշանակում է վերջ կուլակային շահագործության:

Կուլակները միայն այն ժամանակ են ուժեղ, յերբ չքավորներն ու միջակները գտնվում են սոցիալական, խավարի մեջ և ապրում են ցրիվ ու անողնական:

Կոլխոզները մահ են բերում կուլակին և դրա համար ել կուլակները կոլխոզներին դեմ են և դիմելով ամեն միջոցի՝ սպանություն, հրդեհի, պրովակացիայի և այլն, ամեն կերպ աշխատում են խանգարել կոլխոզների կազմակերպության:

Ինչպես ասում է ընկեր Ստալինը՝ «Կուլակը Խորհրդային

իշխանության թշնամին է, նրա հետ մենք չենք ունեցել և չենք կարող ունենալ հաշտություն»: Չնայած բոլոր խոչնդոտներին, կոլխոզային շարժումն ընդարձակվում է և բոլոր չքավորներն ու միջակները, վորոնք դեռ կոլխոզի մեջ չեն մտել լավ պիտի իմանան և հասկանան ընկ. Ստալինի վերոհիշյալ խոսքերն իրենց հետագա անելիքի ժամանակ:

ԿՈՒԼԱԿԻՆ ՀԱՐՎԱՆԵՆՔ ՀԱՐԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ

Խորհրդային իշխանությունը միշտ և ամեն կերպ աշխատել է սահմանափակել կուլակների տնտեսության աճը: Այդ պատճառով ել կուլակների վրա միշտ դրվում են մեծ հարկեր: Կուլակները հարկվում են առանձնապես, անհատական կարգով: Սա նշանակում է, վոր ամեն մի կուլակի բոլոր յեկամուտը հաշվվում է առանձնապես:

Գյուղխորհուրդը սահմանում է ամեն մի կուլակի համար նրա յեկամտի չափը, հաշվի առնելով նրա տնտեսության առանձնահատկությունները: Այս հաշվով ել կուլակը վճարում է իր հարկը իր բոլոր յեկամտից, առանց մի վորևե արտոնություն:

Այդպես եր առաջ և անցյալ տարի:

Բայց այժմ կուլակի հարկումը փոփոխվում է և այդ փոփոխությունը կատարվում է հետևյալ կարգով—

Առաջին՝ անցյալ տարի անհատական կարգով հարկվում էյին միայն ուժեղ կուլակները և հարկային մասնաժողովներին շատ դժվար եր վորոշեք վորն է նրանց մեջ ավելի հարուստը: Այդ պատճառով ել շատ կուլակների հաջողվում եր խուսափել հարկումից: Ահա թե ինչու նոր որենքով անհատապես հարկվում են բոլոր կուլակներն անխտիր:

Յերկրորդ՝ անցյալ տարի կուլակի յեկամտի մեկ ուրբուց վերցնում էյին այնքան հարկ, վորքան միջակից. ուրիշ խոսքով՝ հարկի հատկանիշը միատեսակ եր նրանց համար: Այս տարի կուլակների համար սահմանված է առանձին չափ, վոր

անհամեմատ բարձր ե միջակների չափից: Բացի դրանից, կուլակները վոչ մի զիջում չեն ստանում, չեն ստանում նույնպես ընտանիքների բազմանդամ լինելու դեպքում այն արտոնությունները, վոր տրվում են միջակներին:

Յերրորդ՝ գյուղատնտեսական նոր որենքը պարզ և վորոշ հայտարարում ե, վոր կուլակային տնտեսությունները վոչ մի արտոնություն չունեն և վոչ մի արտոնությունից չեն կարող ոգտվել: Այդպիսով այն փոփոխությունները, վորոնք այս տարի մտցված են նոր որենքի մեջ, ծանրացնում են կուլակների հարկը:

Ամեն մի չքավոր և միջակ պետք ե լավ իմանա, վոր անհատական հարկը սահմանված ե միմիայն կուլակների համար: Այդ մասին ճիշտ և վորոշ կերպով ասված ե նոր որենքի մեջ: Սակայն անցյալ տարի յեղել են դեպքեր, յերբ անհատական կարգով հարկվել են և միջակները: Իհարկե այդ միանգամայն սխալ ե յեղել:

Գյուղիսորհրդները պետք ե խիստ հետևեն, վորպեսզի վոչ մի միջակ տնտեսություն անհատապես չհարկվի, իսկ ամեն մի միջակ պետք ե իմանա, վոր որենքն ամենախիստ կերպով արգելում ե միջակին անհատապես հարկել, վորովհետե և այդ ձևի հարկումը միմիայն կուլակների համար ե, իսկ միջակին որենքը տալիս ե արտոնություններ և թեթևություն:

ՈՎՔԵՐ ԵՆ ԱԶԱՏՎՈՒՄ ՀԱՐԿԻՅ

Չքավոր անհատական տնտեսությունները միանգամայն ազատվում են հարկից: Նոր որենքը, ինչպես և հինը, այդպիսով ոգնում ե չքավորներին՝ ամրացնելու իրենց տնտեսությունը:

Վորպեսզի հեշտ լինի հարկադիր հանձնաժողովին վորոշելու, որենքում պարզ և վորոշ ասված ե, վոր հարկ չեն վճարում այն տնտեսությունները, վորոնք ունեն մինչև 110 ուլք. յեկամուտ և բաղկացած են մեկ կամ յերկու շնչից, կամ մինչև 130 ուլք. յեկամուտ և բաղկացած են 3 կամ 4 շնչից, 160 ուլք. յեկամուտ և բաղկացած են 5 շնչից և ավելի:

Բոլոր այդպիսի ընտանիքները համարվում են չքավոր և պիտի միանգամայն ազատվեն հարկից, առանց մի վորևե դիմումի: Մի շարք ընտանիքներ, վորոնց յեկամուտը չնայած ավելի յե, քան չքավորների ընտանիքներինը, սակայն համարվում են սակավազոր և նույնպես ազատվում են հարկից:

Բայց ազատվում են նրանք համաձայն իրենց դիմումի և գյուղիսորհրդների առանձին ցուցակի և հայեցողության: Այսպիսով գյուղատնտեսական հարկից ազատվում են վոչ միայն բոլոր չքավոր գյուղացիներն, այլ և սակավազոր միջակները:

ԻՆՁՈՒ ՅԵ ԽՈՐՀՐԴ. ԻՇԽԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՈԴՆՈՒՄ ՅԵՎ ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՏԱԼԻՍ ԿՈԼԽՈԶՆԵՐԻՆ

Մի շարք ռայոններում մեծ ու փոքր տնտեսությունների ստուգումը ցույց ե տվել մի շատ հետաքրքիր պատկեր: Փոքր տնտեսության մեջ մի հեկտար հողամասը մշակելու համար գործադրված ե 66 ուր: Այդ մի հեկտար հողամասի մի բանվորի ուղվա յեկամուտը յեղել ե 40 կոպեկ: Միջակ տնտեսությունը մի հեկտար հողամաս մշակելու համար գործադրել ե 50 ուր, իսկ մի բանվորի ուղվա յեկամուտը յեղել ե 75 կոպ., իսկ խոշոր տնտեսությունը մի հեկտար հողամասի մշակության համար ծախսել ե 34 ուր, յեկամուտ ե ստացել որեկան 1 ու. 25 կոպ.: Հետևապես, վորքան խոշոր ե տնտեսությունն, այնքան ել հեշտ ե նրան մշակել և այնքան ել մեծ ե նրա յեկամուտը: Ինքն ըստ ինքյան պարզ ե, վոր ամեն մի փոքրիկ տնտեսություն վոչ մի հնարավորություն չունի ձեռք բերելու այն բոլորը, վորը բարձրացնում ե նրա տնտեսությունը — տրակտոր, գյուղատնտեսական մեքենաներ, քիմիական պարարտացում և այլն և բացի դրանից, առանձին, փոքրիկ հողամասերը հնարավոր չե տրակտորով վարել, մշակել, վորովհետե և մեջն ընկած սահմանները խանգարում են, իսկ մշակել հին պապենական ձևով ծանր ե, յերկար ժամանակ ե պահանջվում, ձեռնաու չե և շատ քիչ յեկամուտ ե ստացվում: Այժմ միլիոնավոր չքավոր և միջակ գյուղացիական տնտեսություններ գիտակցում են, թե վորքան ոգտավետ և ձեռնաու յեն մեծ, խոշոր, կոլեկտիվ տըն-

տեսությունները, քան անհատական, առանձին, մանր տնտեսությունները, վորոնք անգոր են մի բան անելու:

Այս գիտակցութեամբ ե, վոր նրանք միանում են, կազմում ընկերություններ, արտերներ, կոմունաներ, կոլտնտեսություններ:

Միմիայն կոլտնտեսություններն և սովխոզներն են, վոր կարող են բարձրացնել գյուղատնտեսութիւնը, ավելացնել կենսական մթերքների քանակը և իջեցնել նրանց արժեքը:

Միմիայն կոլտնտեսությունների մեջ ե, վոր բատրակը, չքավորը և միջակը հնարավորութիւն պիտի ունենան դուրս յեկնելու տգիտութեան խավարից, կարիքից և կուլակի շահագործութիւնից:

Այդ պատճառով ե ահա, վոր Սորհրդային իշխանութիւնն ամեն կերպ աջակցում ե, ոգնում չքավորներին, բատրակներին և միջակներին, վորոնք իրենց կամքով ցանկանում են մանել կոլտնտեսութիւնների մեջ և կամ թե կազմել կոլտնտեսութիւններ:

Գյուղատնտեսական հարկն ել այնպես ե կազմված, վոր չդժվարացնե, այլ ընդհակառակը, թեթևացնե և հեշտացնե կոլտնտեսութիւնների դրութիւնը:

Ի՞նչ ե ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆ ՀԱՐԿՈՒՄԸ

Մինչև այս վերջին տարին կոլտնտեսութիւններից գյուղատնտեսական հարկը ստացվում եր հետեյալ ձևով. որինակ, յեթե ամեն մի անգամի վրա ընկնում ե տարեկան 35 ուր. յեկամուտ, այդ դեպքում ամեն մի ուրբուց ստացվում եր 5 կ. յեթե տարեկան յեկամուտը հասնում եր 45 ու., այդ դեպքում ստացվում եր կրկնակի, այն ե՝ 10 կոպ., իսկ յեթե յեկամուտը 55 ուրբի յեր և ավելի, այն ժամանակ ամեն մի ուրբուց ստացվում եր 15 կոպ.: Այսպիսով մինչև որս յեկամտի ավելանալու դեպքում համեմատաբար և ավելանում եր հարկը: Ուրիշ խոսքով, հարկը պրոգրեսիվ կերպով ավելանում եր: Գյուղատնտեսական նոր որենքով կոլտնտեսութիւնների պրոգրեսիվ

հարկումը փոխվում ե և ամեն մի անգամի յեկամուտը լինի 35, 45, 55 կամ ավելի, միևնույնն ե, հարկի չափը չի փոխվում, չի ավելանում:

Կոլտնտեսութիւնների բոլոր յեկամուտները հարկվում են մի չափով, հարկումը դառնում ե այժմ համեմատական:

Ի՞ՆՉՊԵՍ ԵՆ ՀԱՐԿՎՈՒՄ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ, ԱՐՏԵԼՆԵՐԸ ՅԵՎ ԿՈՄՈՒՆԱՆԵՐԸ

Ընկերութիւնների և արտերների հարկումը համեմատական կերպով ե կատարվում: Արտերի յեկամուտը թեկուզ 6 հազար լինի, թեկուզ 8 հազար, միևնույն ե, հարկը նրանից ստանում են մի չափով, այն ե՝ 5 կոպ. ամեն մի ուրբուց: Պարզ ե, վոր համեմատական հարկը մեծ թեթևութիւն ե կոլտնտեսութիւնների համար:

Վորքան նրանք բարձրացնեն իրենց յեկամուտը, հարկի չափը դրանից չի ավելանում: Իսկ կոմունաները հարկվում են ևս առավել ցածր չափով, քան թե արտերներն ու ընկերութիւնները: Կոմունայի յեկամտի ամեն մի ուրբուց վերցվում ե միայն 4 կոպ. հարկ:

Բացի դրանից, ռայոնական հարկադիր հանձնաժողովները կարող են սակավագոր կոմունաների վերաբերմամբ հարկը իջեցնել մինչև 50 տոկ., այն ե՝ կեսը դիջել: Որինակ, յենթադրենք, վոր կոմունայից պետք ե ստացվի 200 ուրբու հարկ, սակայն կոմունայում կան շատ չքավորներ, սակավագոր միջակներ և բատրակներ: Վորպեսզի ոգնել այդպիսի կոմունային արագ ամրանալու, վոտքի կանգնելու և բարձրացնելու իր արդունաբերութիւնը, ռայգործկոմը կարող ե նրանից վերցնել փոշ թե 200 ուրբի, այլ յերկու անգամ պակաս, այն ե՝ 100 ուրբի: Կան և այնպիսի սակավագոր, թույլ կոմունաներ, արտերներ և ընկերութիւններ, վորոնց կարելի յե և պետք ե միանգամայն ազատել հարկից, վորպեսզի նրանք ամրանան և

հնարավորութիւնն ունենան կազմակերպելով զարգացնել իրենց տնտեսութիւնը:

ՎՈՐ ԿՈՒԼՍՈՋՆԵՐՆ ԵՆ ԱԶԱՏՎՈՒՄ ՀԱՐԿԻՑ

Ամեն մի կոլխոզ ազատվում է հարկից, յեթե նրա յեկամտից ամեն մի շնչին ընկնում է 30 ռուբլի կամ ավելի քիչ:

Որինակի համար վերցնենք մի կոլխոզ, վորը կազմված է 200 շնչից և վորը ստանում է տարեկան 5 հազար ռուբլի յեկամուտ:

Վորպեսզի վորոշենք, թե այդպիսի կոլխոզը պիտի վճարի հարկ թե վոչ, պետք է կատարել մի այսպիսի հաշվետեսութիւն, այն է՝ պետք է նրա յեկամուտի գումարը բաժանել նրա անդամների շնչի վրա, այն է՝ 5 հազար ռուբլին բաժանել 200-ի. դուրս կգա, վոր կոլխոզի անդամները ստանում են մարդագլուխ տարեկան 25 ռուբլի յեկամուտ, իսկ գյուղատնտեսական հարկի որենքն ասում է, վոր յեթե ամեն մի մարդու յեկամուտը պակաս է 30 ռուբլուց, այդպիսի կոլխոզն ազատվում է հարկից, ուրեմն այդ կոլխոզը չպետք է վճարի հարկ: Իսկ յեթե այդ կոլխոզի մեջ լինեյին քիչ անդամներ, որինակ, 100 հոգի, այն ժամանակ հաշվի առնելով 5 հազար ռուբլի յեկամուտը, մարդագլուխ կընկնի վոչ թե 25 ռուբլի, այլ տարեկան 50 ռուբլի յեկամուտ: Իսկ յեթե կոլխոզի անդամների տարեկան յեկամուտը 30 ռուբլուց ավելի յե, այդպիսի կոլխոզը հարկից չի ազատվում:

Պետք է իմանալ նաև, վոր հարկը վոչ թե 30 ռուբլուց ավելացածից է վերցվում, այլ ամբողջ յեկամուտից, այն է՝ ամբողջ 50 ռուբլուց:

Մյուս կոլխոզները հարկ վճարում են իրենց հաշվարարութիւնն համաձայն: Նրանք ազատվում են հարկից, յեթե յուրաքանչյուր շնչին յեկամուտ է ընկնում 60 ռուբլի, կամ ավելի պակաս:

Որինակ, հաշվարկութիւնից յերևում է, վոր կոլխոզի յե-

կամուտը հավասար է 12,000 ռուբլու: Կոլխոզում կա 300 անդամ-շունչ: Ամեն մի շնչին ընկնում է 40 ռուբլի, այսինքն 60 ռուբլուց պակաս: Կոլխոզը հարկ չի վճարում: Իրանից պարզ է, վոր կոլխոզի համար ձեռնտու յե ունենալ կանոնավոր հաշվապահութիւն, վորպեսզի հարկը դնեն վոչ թե յեկամտային նորմայի համաձայն, այլ ըստ հաշվետութիւնի:

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՐԿԸ—ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԲԱՐԳԱՎԱՃՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Խորհրդային Միութիւնն ժողովրդական տնտեսութիւնը տարե-ցտարի աճում է: Գործարանների, ֆաբրիկաների, ելեկտրո - կայանների թիվը շատանում է, յերկաթուղուցանցն ընդարձակվում է, ապրանքների արտադրութիւնն ավելանում է: Գյուղատնտեսութիւնը նույնպէս բավական աճիլ է, սակայն յերբ մենք համեմատենք մեր արդյունաբերութիւնն զարգացումը գյուղատնտեսութիւնն հետ, կտեսնենք, վոր գյուղատնտեսութիւնը բավականին յետ է մնում արդյունաբերութիւնից: Սրա պատճառն այն է, վոր ցանքսերի տարածութիւնն անբավարար չափով է ընդարձակվում և բերքի հասւթը բարձրանում:

Մեր յերկրի բնակչութիւնը, բանվորների և գյուղացիների պահանջը հացի համար ավելի արագ է աճում: Այդ պատճառով է, վոր չնայած մեր ցանքսերի տարածութիւնը տարե-ցտարի ավելանում է, համենայն դեպս հացի պակասութիւնը չի վերանում: Նույնը կարելի յե ասել և անասնաբուծութիւնն համար:

Բացի դրանից, պետք է նկատել, վոր անասնաբուծութիւնը գտնվում է ավելի անբավարար դրութիւն մեջ, քան թե յերկրագործութիւնը:

Անասնաբուծութիւնն զրութիւնն առանձնապէս վատթարացավ վերջին տարվա ընթացքում, յերբ կուլակները չարամտութիւնով մորթում էին իրենց անասունները և զրդում նույն բանն անելու և անգիտակից գյուղացիներին:

Կովերի և մանր անասունների թիվն այդ պատճառով պա-

կանոնում եւ անցյալ տարվա համեմատ: Ահա այդ պատճառով եւ, վոր մենք մսի, կաթի, յուղի պակասութիւնն ունենք եւ նեղութիւնն ենք կրում: Պակասում եւ նույնպէս եւ կաշի՝ կոշիկեղենի համար, բուրդ, բամբակ, կթավատ եւ ուրիշ այլ հում նյութեր՝ մանուֆակտուրայի եւ ուրիշ գանազան ապրանքների համար:

Գյուղին անհրաժեշտ են այդ ապրանքները, պետք են տրակտորներ, գյուղատնտեսական մեքենաներ, հողը պարարտեցնող միջոցներ, միջոցներ կովելու ֆեստոյների դեմ եւ շատ ուրիշ առարկաներ, վորոնց կարող եւ տալ նրան միայն քաղաքն իր գործարաններով եւ ֆաբրիկաներով: Այժմ մեզնում, մեր խորհրդային յերկրում կառուցվում են շատ ելեկտրոկայաններ, ֆաբրիկաներ եւ գործարաններ, բայց նրանք դեռ եւս համեմատաբար քիչ են մեր ժողովրդի կարիքները բավարարելու համար տրակտորներով, դադգայներով, գյուղատնտեսական մեքենաներով: Պակասում եւ նույնպէս հումուլթ այդ ապրանքներն արտադրելու, պատրաստելու համար: Կարող եւ արդյոք ֆաբրիկան տալ գյուղացուն մանուֆակտուրա, յերբ նա չի ստանում կթավատ, բամբակ:

Կարող եւ բավականաչափ կոշիկ պատրաստել, յեթե քիչ եւ կաշին. իհարկե, վոչ:

Այդ պատճառով մենք ստիպված ենք գնել, լրացնել մեր պակաս արտադրանքները, գնելով այնտեղ վոչ միայն մեքենաներ, այլ եւ հումուլթ: Այդ մեզ համար շատ ծանր եւ եւս ախտոթելի, վորովհետեւ այն բոլորի համար, ինչ վոր մենք գնում ենք արտադրանքում, ստիպված ենք վճարել վոսկով եւ կենսական պիտուկներով: Այդ պատճառով պետք եւ ամեն կերպ աշխատել, վորպեսզի զարգանա եւ ընդարձակվի մեր սեպհական արդյունաբերութիւնը, մեր սեպհական գյուղատնտեսութիւնը: Յեւ վորպեսզի այդ գործն արագ գլուխ բերվի, Խորհրդային իշխանութիւնը կազմել եւ պլան, թե ի՞նչ եւ վորքան ժամանակվա ընթացքում պետք եւ կատարել արդյունաբերութիւնն եւ գյուղատնտեսութիւնն ընդգոյշում:

Հաշված եւ, թե պետութիւնն ինչքան փող հարկավոր կլինի, վորպեսզի ըստ կազմած պլանի, բոլորը կատարել, ինչ վոր ծրագրված եւ հինգ տարիների ընթացքում կատարելու:

Ահա հենց այս եւ մեր հնգամյա պլանը—ՀՆԳԱՄՅԱԿԸ:

Այս հնգամյա պլանի համաձայն, պետութիւնը հսկայական գումարներ եւ ծախսում գյուղատնտեսութիւնը բարձրացնելու համար: Սակայն միայն հնգամյակը չի այնպէս կազմված, վորպեսզի գյուղատնտեսութիւնը բարձրացնէ. գյուղատնտեսական հարկի նոր որենքն եւս այնպէս եւ կազմված, վորպեսզի ոգնեւ կոլխոզներին, չքավորներին եւ միջակներին բարձրելու իրենց տնտեսութիւնը: Այդ նպատակով սահմանված են վորոշ արտոնութիւններ կոլխոզների եւ անհատական տնտեսութիւնների համար:

Այդ արտոնութիւններից ոգտվում են նրանք, վորոնք իրականացնում են ագրոմիւնիսմում, ընդարձակում են իրենց ցանքսերը, բարձրացնում են բերքը, ավելացնում անասունների քանակը, լավացնում տեսակները, ցանում են տեխնիկական բույսեր—վուշ, ճակնդեղ, կանեփ եւ այլն:

Գյուղատնտեսական հարկի նոր որենքն ամեն կերպ նպաստում եւ գյուղատնտեսութիւնն զարգացման, ընդարձակման եւ բարգաւաճման:

ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԲԱԶՄԱՆԴԱՄ ԸՆՏԱՆԻՔՆԵՐԻՆ

Գյուղացիական բազմանդամ ընտանիքներին տրվում եւ զիջում: Յեթե ընտանիքը բաղկացած եւ 7-8 հոգուց, այդպիսի ընտանիքը ստանում եւ 5 տոկոս զիջում, այն եւ՝ նրա հարկից պակասեցվում եւ մի քսաներորդ մասը—ամեն մի 100 ուրբուց հանվում եւ 5 ուրբի: Յեթե ընտանիքը բաղկացած եւ 9-10 հոգուց, ստանում եւ կրկնակի զիջում, այն եւ՝ 10 տոկոս—100 ուրբուց—10 ուրբի:

Իսկ 11 հոգի եւ ավելի ընտանիքները ստանում են եւս ավելի զեղչ, այն եւ՝ հարկի մի վեցերորդ մասը—ամեն մի 100 ուրբուց 15 ուրբի կամ 15 տոկոս:

ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԹՈՒՅԼ ԿՈԼԽՈՋ- ՆԵՐԻՆ ՅԵՎ ԱՅՆ ԿՈԼԽՈՋՆԵՐԻՆ, ՎՈՐՈՆՔ ԻՐԵՆՅ ՄԵՋ ԵՆ ԱՌՆՈՒՄ ԹՈՒՅԼ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Գյուղատնտեսական հարկի նոր որենքը տալիս է նաև մի առանձին արտոնութիւն կոլխոզներին:

Բացատրենք հետևյալ որինակով. — յենթադրենք մի կոլխոզ ունի տարեկան 10 հազար ռուբլի յեկամուտ, վորից յերեք հազարը պատկանում է 30 թույլ տնտեսութիւններին, վորոնք անցյալ տարի վորպես անհատական չքավոր տնտեսութիւններ, հարկ չեն վճարել: Այդ 3 հազար ռուբլի յեկամուտն ամբողջովին չի հարկւում, այլ հարկւում է նրա քառորդ մասն, այն է՝ 750 ռուբլի: Կոլխոզը ստանում է զիջում 2250 ռուբլի այն պատճառով, վոր նա իր արտելի մեջ ընդունել է 30 թույլ տնտեսութիւններ չքավոր գյուղացիներին:

Պարզ է, վոր դա կոլխոզի համար մեծ թեթևութիւն է: Յեթե այդ արտոնութիւնները չլինեյին չքավորների համար, վորոնք մտել են կոլխոզի մեջ, պարզ է, վոր կոլխոզը պետք է վճարեր հարկ իր ամբողջ տարեկան յեկամուտից — 10 հազար ռուբլուց:

Ծնորդիվ այդ որենքի, կոլխոզը վճարում է իր հարկը փոխանակ 10 հազարի, 7500 ռուբլի յեկամուտից: 2500 ռուբլին ըստ որենքի զիջւում է:

ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՑԱՆՔՍԵՐԻ ՏԱՐԱ- ԾՈՒԹՅՈՒՆՆ ԸՆԴԱՐՁԱԿԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Կոլխոզներն, արտելներն ապա և անհատական տնտեսութիւնները պետք է չմոռանան նոր որենքի տված արտոնութիւնները ցանքսերի տարածութիւնն ընդարձակելու համար: Յենթադրենք մի վորեւ տնտեսութիւն զբույրային թերթում 1928-29 թվին նշանակված է 7 հեկտար ցանքս, իսկ այն 1930 թվին այդ նույն տնտեսութիւնը վարել է 9 հեկտար, այն է՝ 2 հեկտար ավելի: Այդ 2 հեկտար ավելի ցանքսից հարկ չի

վերցվում, հարկը վերցվում է միմիայն անցյալ տարվա պես 7 հեկտարի համար: Գյուղատնտեսական հարկի նոր որենքի համաձայն, ամեն մի ավել ցանած հող, համեմատած 1928-29 թ. հետ, հարկից միանգամայն ազատվում է:

Անհատական տնտեսութիւն մեջ այդպիսի հավելումը շատ հեշտ է վորոշել:

Կոլխոզի մեջ այդ հավելումը նույնպես զգալար չէ: Ամենից առաջ պետք է հաշվել, թե ինչքան են ցանել կոլխոզի անդամները 1928-29 թ., յերբ նրանք անհատական տնտեսութիւններ էին:

Յենթադրենք թե նրանք բոլորը միասին ունեյին 305 հեկտար, իսկ յերբ նրանք միանում են կոլխոզի մեջ, վարում և ցանում են փոշ թե 305 հեկտար, այլ, որինակի համար, 520 հեկտար: Ուրեմն նրանք ցանում են 215 հեկտար ավելի, քան 1928-29 թ.: Ահա այդ 215 հեկտարը համարվում է նոր տարվա աճը և հարկից միանգամայն ազատվում է:

Կոլխոզի բոլոր անդամները, անհատական տնտեսութիւնները պիտի իմանան, վոր ինչքան էլ ամեն մի տնտեսութիւն իր ցանքսը մեծացնե, լայնացնե, ավելացնե համեմատած 1928-29 թ. հետ, միևնույնն է, նրա հարկը չի ավելանալու և նրա ավելացրած ցանքսից հարկ չեն վերցնելու: Այդպես է գյուղատնտեսական հարկի նոր որենքը:

ԱՅՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ, ՎՈՐՈՆՔ ԿՐՃԱՏԵԼ ԵՆ ԻՐԵՆՅ ՑԱՆՔՍԵՐԻ ՏԱՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՀԱՐԿՎՈՒՄ ԵՆ ԱՆՅՅԱԼ ՏԱՐՎԱ ԶԱՓՈՎ

Կարող են պատահել այնպիսի դեպքեր, վոր մի տնտեսութիւնը փոխանակ իր ցանքսը ավելացնելու, պակասեցնում է: Այս հանգամանքի դեմ իհարկե պետք է կռիւլ: Այդ պատճառով այն տնտեսութիւնները, վորոնք չարամտութիւնով վարում և ցանում են անցյալ տարվա չափից պակաս, հարկ են վճարում իրենց անցյալ տարվա ցանքսերի չափի հաշվով:

Որինակ, վորեւ տնտեսութիւն անցյալ տարի ունեւ 12 հեկտար, իսկ այս տարի ցանել ե միայն 8 հեկտար հող: 4 հեկտար անցյալ տարվանից պակաս ե ցանել ե յեթե այդ 4 հեկտարը պակասեցրած ե առանց մի վորեւ լուրջ պատճառի, այդպիսի տնտեսութիւնը հարկ կվճարի ե կրճատված ցանքսի համար:

Ուրիշ բան ե, յեթե ցանքսի պակասը առաջ ե յեկել սերմնացան չլինելու, բանվոր ձեռքերի պակասութեան, ձիու անկման ե կամ ուրիշ նման հարգելի պատճառով. այդ դեպքում իհարկե հարկը կառնվի միայն ցանքսի այն տարածութիւնից, վորը տնտեսութիւնն այս տարի ցանել ե:

Մեկն ու մեկի չցանած արտը կարող ե ցանել մի ուրիշ չքովոր կամ միջակ, կամ կոլխող: Այդ դեպքում նույնպէս այդ դաշտից հարկ չի առնվում: Այդ ցանքսը հարկից ազատվում ե միանգամայն:

ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՆՄՇԱԿ ՀՈՂԵՐԸ ՅԱՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Ամեն մի ռայոնում կան անմշակ հողեր: Ամեն մի կոլխող, չքովոր յեւ միջակ գյուղացի պետք ե աշխատի, ջանա վարել ե ցանել այդ անմշակ հողամասերը: Անմշակ հողամասերը վարելը ե ցանելը յերկու տարով ազատվում ե հարկից, սակայն այս դեպքում պետք ե իմանալ, վոր անմշակ հողերը վարելիս ե ցանելիս, այդ ցանքսն այն դեպքում ե ազատվում հարկից, յերբ գյուղացին միևնույն ժամանակ վարում ե ցանում ե իր դաշտամասը: Իսկ յեթե մեկն ու մեկը վարե ե ցանե 2 հեկտար անմշակ հող ե միևնույն ժամանակ պակասեցնե իր հողամասից, ցանքսից, որինակ, 2 հեկտար, այդ դեպքում սահմանված արտոնութիւնը նրան չի վերաբերի, քանի վոր վոչ մի տարբերութիւն, վոչ մի աճումն չունի նա:

ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԲԵՐՔԻ ԲԱՐՁՐԱՅՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Հագիվ թե այժմ մեկն ու մեկը գտնվի գյուղում, վոր չի-

մանա ագրոմինիմումի մասին: Ագրոմինիմումն այն հասարակ բարվոքումներն են, առանց վորոնց դժվար ե բարձրացնել բերքը: Այդ բարվոքումների ցուցակը կազմում են ռայգործկոմիտեները ե հայտարարում բնակչութեան: Ամեն վոր գիտե ե պիտի ըր ե հայտարարում բնակչութեան: Ամեն վոր գիտե ե պիտի ըր ե հայտարարում բարձրանում ե աշխատավարից, կանուխ վախմանա, վոր բերքը բարձրանում ե աշխատավարից, տեսակը, ընտիր սերմեր ցանելուց, սերմերը մաքրելուց, տեսակների բաժանելուց, գտելուց, սերմերի ախտահանութիւնից, շարքացանքից ե այլն: Այդ պատճառով Խորհրդային շխտութիւնն արտոնութիւն ե տալիս այն բոլոր կոլխողներին, գյուղերին, համայնքներին, վորոնք արտը վարելու, հերկելու ե ցանելու դեպքում հին ձեւերից անցել են նոր ձեւերի, նոր կատարելագործված միջոցների: Ով վոր ագրոմինիմումը կիրառում ե կյանքի մեջ, ստանում ե 10 տոկոս զիջում, այն ե՝ տրվելիք հարկի տասերորդ մասը չի վճարում:

Որինակ, 30 ռուբլու փոխարեն վճարում ե 27 ռուբլի:

Զիջում տրվում ե վոչ միայն այն բարելավութեան համար, վոր ստացվում ե ե կախված ե հատուկ գյուղատնտեսական մեքենաներից ե վոր պահանջում ե մեծ գումարների ծախք: Վորպեսզի ստանալ զիջում հարկը պակասեցնելու համար, բավական ե կիրառել ամենատարրական կուլտուրական բարելավութիւնը, վորը հնարավոր ե ամենաթույլ գյուղացու համար, որինակ, ժամանակին հերկել, կանուխ վարել, անել ժամանակին աշխատավար, ջոկել, գտել սերմերը, ախտահանել ե այլն. ահա ինչ ե պահանջում ագրոմինիմումը:

Սակայն պետք ե լավ իմանալ, վոր այդ բարելավութիւններն ոգտավետ են միայն այն ժամանակ, յերբ այդ բոլորը կատարվում ե մի համայնքի բոլոր գյուղացիներին կողմից: Վորովհետեւ յեթե մի գյուղում գյուղացին իր դաշտամասում ցանե առողջ ե ընտիր սերմեր, իսկ հարեան տնտեսութիւնը չգտած, չախտահանած, հիվանդ սերմեր, վորը կարող ե վարակել հարեանի առողջ դաշտը, իհարկե, այդ տեսակ աշխատանքից ե վոչ մի ոգուտ չի լինի:

Ահա ինչու համար որենքով սահմանված ե ագրոմինիմումի համար արտոնութիւն տալ այն դեպքում, յեթե բարելա-

վությունը ձեռնարկած և էիրառված և կոլխոզով կամ գյուղով ամբողջովին:

Այդ դեպքում զիջում ստանում և ամեն մի տնտեսություն, այսինքն այդ գյուղի ամեն մի տնտեսություն, իհարկե, բացի կուլակներից, ստանում և զիջում իր հարկից 10 տոկոսով:

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՐԿԸ— ԿՈՂՄՆԱԿԻՑ ԲԱԶՄԱԴԱՀՏԱՅԻՆ ՅԱՆՔ- ՍԱՓՈՒՈՒԹՅԱՆ

Յեռագաղաղային ցանքսի ժամանակ հողը շատ և հոգնում, ուժառապառ լինում և ծածկվում և անպետք խոտերով:

Բոլորովին ուրիշ բան և բազմադաշտային սխտեմը, յերբ վարելահողի լիակատար ոգտագործելը մեծ ոգուտներ և տալիս տնտեսության, բավականին բարձրացնում բերքը, վորովհետև վոչնչացնում և անպետք հողերը: Բացի բերքը բարձրացնելուց, բազմադաշտային սխտեմն ավելացնում և անասունների կերը, մի խոսքով՝ բազմադաշտային սխտեմը շատ ոգտավետ և գյուղացու համար:

Վորպեսզի շահագործել գյուղացիության՝ արագ անցնելու բազմադաշտային սխտեմին, գյուղատնտ. հարկի նոր որենքն այդ դեպքումն ել ոգնության գալով, տալիս և արտոնություններ այն տնտեսություններին, վորոնք արդեն անցել են բազմադաշտային սխտեմին: Այս արտոնությունները նրանումն են կայանում, վոր կոլխոզը կամ գյուղը, վորոնք այս տարի կանցնեն բազմադաշտային ձևին, կստանան զիջումներ, այն է՝ մի հեկտար ցանքսի յեկամուտը կպակասի 15 տոկոսով: Յենթադրենք գյուղն այս տարի ընդունել և բազմադաշտային ցանքսափոխություն, հետևապես ամեն մի գյուղացու ցանքսի յեկամտից, իհարկե բացի կուլակներից, կպակասեցվի 15 տոկ: Յեթե մի հեկտար ցանքսի յեկամուտը վորոշված և 40 ուլերի, ուրեմն 15 տոկ. զիջումը հանած, կմնա 34 ուլերի, այն է՝ 6 ուլերի պակաս:

Այս արտոնությունը տրվում և այն դեպքում, յերբ հարկումը հաշվում և ցանքսից, այսինքն իսկական ցանած հողա-

մասից, իսկ այնտեղ, վորտեղ հարկումը հաշվում և վարելահողից, այն է՝ տնտեսության ունեցած ամբողջ հողամասից, ինչպես ցանած, նույնպես և հանգստի թողած,—այդ պայմաններում այս արտոնությունները չեն տրվում:

ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿՈԼԽՈԶՆԵՐԻՆ ՅԵՎ ԿՈԼԽՈԶՆԻԿՆԵՐԻՆ, ԱՆԱՍՈՒՆՆԵՐԻ, ԹՈՒՂՆԱԲՈՒԾՈՒԹՅԱՆ, ԲԱՆՋԱՐԱՆՈՑ- ՆԵՐԻ ՅԵՎ ԶԱՆԱԶԱՆ ԿՈՒԼՏՈՒՐԱՆԵՐԻ Հ Ա Մ Ա Ր

Բոլորի համար այսոր պարզ և, թե վորքան մեզ համար կարևոր և բարվոքել մեր անասնապահությունը:

Անասնապահության համար ամենամեծ արտոնությունը ստանում են կոլխոզները: Կոլխոզներում ամբողջ յերկու տարի շարունակ—1930-31 յեվ 1931-32 թ. թ.—բոլոր անասուններն շարունակ են հարկումից: Կոլխոզների անգամներին պատկազատվում են հարկումից: Կոլխոզները՝ վոչխարներ ու չհամայնացրած մթերատու անասունները՝ վոչխարները, կովերը և խոզերը նույն տարիներում ազատվում են հարկից: Այդ արտոնությունները տրվում են գյուղատնտեսական արտեղներին, կոմունաներին և այն ընկերություններին, վորոնք միացյալ ուժերով մշակում են հողը և համայնացրել են լծկանը և ինվենտարը:

Իսկ յեթե ընկերությունները համայնացրել են միայն հողը, այդ դեպքում կովերից, մանր անասուններից ու թռչուններից ստացված յեկամուտը յենթարկվում և հարկման, սա-նեղից ստացված յեկամուտը յենթարկվում և հարկման: Յեթե կայն յեկամուտային նորմայից 2 անգամ պակաս չափով: Յեթե անհատական տնտեսության անգամները, վորոնք ունեն կովեր, վոչխարներ և խոզեր, մտած չեն կոլխոզի մեջ, որենքն այդ արտոնությունները նրանց չի տալիս: Նոր որենքն ոգնում և նաև թռչնաբուծության: Վորոշ վայրերում ռայոնական գործնական թռչնաբուծության: Վորոշ վայրերում ռայոնական գործնական թռչնաբուծության համար, այսինքն վաճառքի հանելու մեծ քանաբուծության համար, տալիս են վաճառքի հանելու մեծ քանաբուծության համար, տալիս են վաճառքի հանելու մեծ քանաբուծության համար:

Մոտակա յերկու տարիների ընթացքում, այն ե՛ 1930-31 և 1931-32 թվականներին և կոլխոզները և նրանց անդամների անհատական տնտեսությունները այդ տեսակ արդյունաբերական թռչնաբուծության համար փոչ մի՛ հարկ չեն վճարում: Իսկ գյուղացիների անհատական տնտեսությունները, փորոնք կոլխոզ չեն մտած, այդ տեղերում արդյունաբերական թռչնաբուծության համար հարկի կյենթարկվեն:

Առանձին արտոնություններ են տրվում և բանջարանոցների համար: Բանջարանոցային գործը մեղանում թույլ և զարգացած: Բանջարեղենի մեծ պակասություն և զգացվում: Մինչդեռ բանջարեղենը սննդաուժյան անհրաժեշտ մթերք և կազմում: Առողջապահության համար նրանք ավելի ոգտավետ են, քան թե հացը, միսը և մինչև իսկ կաթնեղենը: Այդ պատճառով բոլոր նրանք, փորոնք պարասւում են բանջարաբուծությունը և զարգացնում նրան, նույնպես արտոնություններ են ստանում նոր որենքով:

Կոլխոզներում նոր բանջարանոցները յերկու տարով ազատվում են հարկից: Հին բանջարանոցները յերկու անգամ պակաս են հարկվում, քան անհատական տնտեսություններում:

Անհատական տնտեսություններում նոր բանջարանոցները հարկվում են հացի ցանքսի հետ հավասար: Յեվ ա համարմուտը հինգ անգամ ավելի յե, քան հացի ցանքսը: Կան զանազան կոլխոզներ, — հացահատիկային, անասնաբուծական, բանջարանոցային և այլն: Բանջարանոցային և այլ կոլխոզներում համայնացրած բանջարանոցների տարածությունները հարկի յեն յենթարկվում յեկամտային նորմայից յերկու անգամ պակաս չափով, քան այն բանջարանոցները, փորոնք փորոշված են տվյալ տեղի բանջարանոցների համար:

Որինակ, յեթե բանջարանոցի յեկամտային նորման մի հեկտարից հաշվում են 150 ռուբլի, այդ յեկամտից ել պետք և հաշվել հարկը անհատական տնտեսությունների վերաբերմամբ: Իսկ այն բանջարանոցների յեկամուտը, փորոնք համայնացրած կլինեն բանջարանոցային կամ այլ կոլխոզների մեջ,

նոր որենքի համաձայն պետք և հաշվել փոչ թե 150 ռուբլի մի հեկտարից, այլ միայն 75 ռուբլի: Յեվ հարկն ել պիտի առնվի 75 ռուբլու յեկամտի գումարից:

Դրա համար ել բանջարանոցային և այլ կոլխոզները, համայնացրած բանջարանոցները կունենան հարկի մեծ զեղջ՝ համեմատած անհատական տնտեսությունների հետ: Իսկ յեթե բանջարանոցային և ուրիշ բոլոր կոլխոզները նոր հողաբաժին կվերցնեն բանջարանոցի համար և կցանեն բանջարեղեններ, այդ դեպքում այդ հողամասերը բոլորովին ազատվում են հարկից յերկու տարվա ընթացքում:

Յեկամտային նորման յեզիպտացորենի և արևածաղկի ցանքսից յերկու անգամ կրճատվում և տվյալ վայրում յեղած նորմայի դիմաց: Բամբակային կոլխոզներում յեկամտային նորման բամբակի ցանքսի հողաբաժնի վերաբերմամբ պակասում և յերկու անգամ՝ տվյալ ռայոնում յեղած նորմայի հանդեպ: Կոլխոզային պտղատու այգիների, խաղողի այգիների, ծխախոտի, մախորկայի, կանեփի և կթավատի յեկամտային նորման կրճատվում և 30 տոկոսով՝ տվյալ տեղում յեղած նորմայի համեմատությամբ:

Այդ արտոնությունները տրվում են կոմունաներին, արտոններին և ընկերություններին, փորոնք միացյալ ուժերով մշակում են հողը և համայնացրել են լծկան անասուններին և ինվենտարը:

ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՏԸՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ, ԱՆԱՄՆԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ

Անհատական տնտեսություններին նույնպես բավական մեծ արտոնություններ են տրվում անասնապահությունը զարգացնելու համար:

Առաջին՝ խոզաբուծությունը միանգամայն ազատվում և հարկից:

Յերկուրդ՝ հարկն ամեն տեսակ անասունների աճի հա-

մար, բացի ձիերից, յերկու անգամ պակասում է: Յեթե, որինակ, անցյալ տարի մի տնտեսության մեջ մի կովի յեկամուտը հաշվվում էր 16 ուլբի, իսկ այս տարի յերկու կովի յեկամուտը հաշվվում է 16+8, այն է՝ 24 ուլբի, այսինքն յերկրորդ կովի յեկամուտը յերկու անգամ պակաս է, ուրեմն և հարկը յերկու անգամ պակաս կվճարվի:

Յերրորդ՝ այն տեղերում, վորտեղ կան շատ յուղ պատրաստող գործարաններ, կովերի և յեղների յեկամուտային նորման յերկու անգամ պակաս է, քան 1928-29 թվին:

Այդ նրա համար է, վոր այդ վայրերում յուղ պատրաստելը կազմում է չքավոր և միջակ տնտեսությունների մեջ առանձին զբաղմունք: Պետությունն ոգնում է նրանց և պաշտպանում է այդ զբաղմունքը:

1929-30 թվի համեմատությամբ յերկու անգամ պակաս յեկամուտ է սահմանվում կովերի, յեղների, վոջխարների բազմացման քանակի վերաբերմամբ:

Չորրորդ՝ հարկվում են միայն կռավա, կոշտ բուրդ ունեցող վոջխարները, մյուս բոլոր տեսակի վոջխարները ազատվում են հարկումից:

Մեծ արտոնություններ են արվում այն ձիաբուծական ընկերություններին և անհատական տնտեսություններին, վորոնք արտադրում են զինվորական ձիեր:

ՈՐԵՆՔՈՎ ԲՈՒՈՐՈՎԻՆ ԱԶԱՏՎՈՒՄ ԵՆ ՀԱՐԿԻՅ ԽՈՏԱԲՈՒՅՍԵՐԻ ՈՒ ԿԵՐԻ ԱՐՄԱՏԱՊԱՐԵՐԻ ՀՈՂԱՄԱՍԵՐԸ

Ոգտավետ և լավ կեր է համարվում անասունների համար կլեվերը, վիկան, լուցերնը, քան մարգագետնի խոտը, նույնպես և արմատապտուղները՝ ձակնդեղը, տակը, շաղկամը:

Յեթե անասուններին այս խոտաբույսերով և արմատապտուղներով կերակրել, կարելի յե ստանալ ավելի շատ կաթ, միս, բուրդ և կաշի: Այս խոտաբույսերի մի հեկտարը միանգամայն փոխարինում է յերեք հեկտար խոտհարքին: Ուրեմն

պարզ է, վոր յեթե հարկավոր է կերի պաշարն ավելացնել ու նրա վորակը լավացնել, պետք է գյուղացին ցանե ավելի շատ խոտաբույսեր և արմատապտուղներ:

Կոլխոզները յեվ անհասական սնեստություններն այդ խոտաբույսերի յեվ արմատապտուղների ցանքսի համար վոյ մի հարկ չեն վճարում:

ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՆԱՍՈՒՆՆԵՐԻ ՏԵՍԱԿԸ ԼԱՎԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Շատ միջոցներ կան կատարելագործելու անասնապահությունը: Այդ միջոցներն են կազմում անասունների կանոնաւոր կերը, պահպանությունը, մաքրությունը, ամառային կերը, վոր կերը, պահպանությունը, խնամքով վերաբերվելը, զուգավորման համար հասարակական կայաններ պատրաստելը և այլն:

Անասուններին բարելավող միջոցները և պայմանները կոչվում են «գոտմինիմում», վորը նույնպես կարևոր է կիրառել կյանքի մեջ, ինչպես վոր ագրոմինիմումն է: Յուրաքանչյուր ռայգործկոմ վորոշում է, թե կատարելագործության ի՞նչ միջոցներ են հարկավոր ամեն մի վայրում թե կոլխոզների և թե անհատական տնտեսությունների համար: Յուրաքանչյուր ռայգործկոմ կազմում է «գոտմինիմումի» պայմանների ցուցակը: Կոլխոզներն ու անհատական տնտեսությունները «գոտմինիմումի» իրագործման համար ստանում են արտոնություններ, այն է՝ նրանց հարկը զիջվում է 10 տոկոսով:

Անհատական ընտանիքներն այս զիջումը ստանում են այն դեպքում, յեթե «գոտմինիմումը» կիրառվում է համայնքի կամ գյուղի բոլոր տնտեսությունների կողմից: Բոլորովին ազատվում են հարկից ընտիր ցեղային անասունները և կոլխոզների արտաբերող անասունները, մերինոս և կարաիուլ տվող վոջխարները և նրանց խոռնածին սերունդը, — կիսակոշտ բուրդ տվող վոջխարները կոլխոզներում և անհատական տնտեսություններում, բացի իհարկե կուլակային տնտեսություններից:

ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒԼՏՈՒՐԱՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Տեխնիկական կուլտուրաները մեր արդյունաբերության կենսական մթերքներն են կազմում: Բամբակ, կանեփ, կթափաթ, ձախնդեղ, սոյա—սրանք բավական արժեքավոր բույսեր են: Նրանցից պատրաստում են այն իրերը, վորոնք այժմ այնքան կարևոր են թե քաղաքին և թե գյուղին:

Այսպես որինակ, մեր բամբակի պահասության պատճառով մենք ստիպված ենք փնել արտասահմանում և վճարել փոստի, վորը բավականին թանկացնում է մեր ապրանքների արժեքը: Այդ պատճառով անհրաժեշտ է ընդարձակել բամբակի ցանքսի դաշտերը: Կթափաթի, կանեփի մեծ պահանջ է դառնում փոշ միայն մեղանում, այլ և արտասահմանում: Կթափաթի, կանեփի և ուրիշ նման կուլտուրաների փոխարեն մենք արտասահմանից ներմուծում, բերում ենք տրակտորներ, գյուղատնտեսական մեքենաներ և զանազան կահավորություն մեր ֆաբրիկաների և գործարանների համար: Ուրեմն միանգամայն պարզ է, վոր վորքան կարելի չէ շատ պետք է ցանել և լայնացնել տեխնիկական ցանքսերի տարածությունը:

Ճակնդեղից պատրաստում են շաքար: Մենք այժմ շաքարի պահասություն ենք կրում: Պարզ է ուրեմն, վոր պետք է շաքարի ձախնդեղի ցանքսերը ընդարձակել:

Անվիճելի չէ, վոր այդ բոլոր տեխնիկական բույսերի ցանելը շատ և շատ ոգտավետ է: Բացի դրանից, պետությունը գյուղացիներին ոգնելու համար գյուղատնտեսական հարկի նոր որենքով տալիս է նրանց մեծ արտոնություններ և զիջումներ: Որինակ, բամբակի ցանքսերի յեկամուտը յերկու անգամ պակաս է հաշվում, քան հացինը: Յեթե մի հեկտար հացի յեկամուտը վորոշված է 100 ուղբլի, ուրեմն բամբակի համար հաշվվում է 50 ուղբլի:

Նույնպիսի արտոնություններ տրվում են և այն տնտեսություններին, վորոնք վորոշ ռալոններում ցանում են կանեփ, կթափաթ և վուշ: Իսկ այն կոմունաները, արտելները և

ընկերությունները, վորոնք համայնացրել են իրենց լծկան առնառնները և ինվենտարը, ստանում են ևս 30 տոկ. զիջում կթափաթի և կանեփի համար և 50 տոկ. զիջում — բամբակի համար:

Ճակնդեղի ցանքսերը միանգամայն ազատված են հարկումից բոլոր կոլտոջներում, չքավոր և միջակ տնտեսություններում:

Այս տարի անցյալ տարվա համեմատությամբ ծխախոտի և մախորկայի ցանքսի տարածությունը ընդարձակելու համար տուրք է վերցվելու հողագործության յեկամտային նորմայով: Տեղական ծխախոտի և մախորկայի ցանքսի համար շտկած և բարելաված հողամասերը յերկու տարով ազատվում են հարկից, իսկ մնացած հողամասերը՝ մի տարով:

ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՅԱՆՔՍԻ ՀԱՄԱՐ

Հարկից բոլորովին ազատվում այն ցանքսերը, վոր կատարում է հասարակությունը զանազան ոգտակար նպատակներով: Որինակ՝ ցանքսերի անձեռնամխելի սերմացու պատրաստելու համար, պարենային կարիքների, մսուրների, գալոցների, ուսումնական նպատակների, գյուղացիական փոխադարձ ոգնություն ընկերությունների համար և այլն:

ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿՈՒԼԱԿՆԵՐԻ ԺՆՂՈՒՄԻՅ ՎՆԱՍՎԱԾՆԵՐԻՆ

Որենքը հինգ տարով ամբողջովին ազատում է հարկից այրիների և անչափահաս յերեխաների աշխատավորական տնտեսությունները, յեթե դրանց տերերը կուլակների դեմ կրուկելու պատճառով, սպանված են լինում կուլակների ձեռքով:

ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ Կ. ԲՆԱԿԻ ԺԱՌԱՅՈՂՆԵՐԻՆ, ՊԱՆԵՍՏԻ ԿԱՐՄԻՐ ԲՆԱԿԱՅԻՆՆԵՐԻՆ, ՀԱՋԱՆԴԱՐՆԵՐԻՆ ՆԵՐԻՆ ՅԵՎ ՌԱԶՄԱ-ՀՐԳԵՆԱԶԵՋ ԺԱՌԱՅՈՂՆԵՐԻՆ

Գյուղատնտեսական հարկի նոր որենքը մեծ արտոնու-

Թյուններ եւ տալիս կարմիր բանակայիններին եւ նրանց ընտանիքներեն: Յետեւ կարմիր բանակայինը կոլխոզի անդամ է, նրա բաժին յեկամուտը հարկումից միանգամայն ազատվում է: Յենթադրենք, որինակ, 200 անգամ ունեցող կոլխոզի յեկամուտը կազմում է 10 հազար ռուբլի: Ուրեմն ամեն մի շնչին ընկնում է 50 ռուբլի: Յենթադրենք, վոր կոլխոզի անդամների մեջ կան 4 կարմիր բանակայիններ, ուրեմն չորս անգամները կունենան չորս անգամ 50 ռուբլի—200 ռուբլի յեկամուտ: Որենքով այս 200 ռուբլին կոլխոզի ընդհանուր յեկամուտից պակասեցվում է եւ կոլխոզը փոխանակ 10 հազար ռուբլու, հարկ է վճարում 9 հազար 800 ռուբլի:

Անհատական կարմիր բանակայինների տնտեսությունները նույնպես ոգտվում են այդ արտոնություններից: Յետեւ, որինակ, կարմիր բանակայինի անհատական տնտեսությանն ընկնում է 30 ռուբլի հարկ, դրանից պակասեցվում է մի յերրորդ մասն, այն է՝ 10 ռուբլին եւ փոխանակ 30 ռուբլու, կարմիր բանակայինը հարկ է վճարում 20 ռուբլի:

Ավելի եւս մեծ զիջում է արվում, յետեւ տնտեսությունը թույլ է: Յենթադրենք կարմիր բանակայինի թույլ տնտեսությունը պիտի վճարի 15 ռուբլի հարկ. որենքով նա ստանում է 50 տոկոս զիջում եւ վճարում է 7 ռուբլի 50 կոպ., իսկ այն կարմիր բանակայինների տնտեսությունները, վորոնց հարկը 10 ռուբլի յե կազմում, բոլորովին ազատվում են հարկից եւ վոչ մի կոպեկ հարկ չեն վճարում:

Այս արտոնություններից հավասար կերպով ոգտվում են եւ հաշմանդամները, ռազմահրդեհաշեջ ծառայողներն ու նրանց ընտանիքները:

ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՏԱՐԵՐԱՅԻՆ ԱՂԵՏՆԵՐԻՅ ՎՆԱՍՎԱԾՆԵՐԻՆ

Յետեւ տնտեսությունը վնասվել է կարկտից, հեղեղից, մորեխից եւ կամ ընկել է ձին, կամ պատահել է մի ուրիշ աղետ, պարզ է, վոր այդ տնտեսության յեկամուտը պակասել է: Այդպիսի ընտանիքներին որենքով տրվում է զիջում: Ռա-

յոնական հարկային հանձնաժողովները ի նկատի ունենալով տնտեսության թույլ կամ ուժեղ լինելը, ազատում են նրան հարկի մի մասից եւ կամ թե ամբողջովին:

Թույլ տակավազոր ընտանիքներն ամբողջովին ազատվում են հարկից: Իհարկե կուլակներին ընտանիքները ինչպես մյուս բոլոր արտոնություններից, նույնպես եւ այս արտոնությունից չեն ոգտվում: Բոլոր արտոնությունները ստանում են միմիայն չբավոր եւ միջակ տնտեսությունները:

ԻՆՉՊԵՍ ԵՆ ՀԱՐԿՎՈՒՄ ՎՈՉ-ՅԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՅԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԸ

ԿՈՒՍՏԱՐՆԵՐԻ ՅԵՎ ԱՐՇԵՍԱՎՈՐՆԵՐԻ ՅԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ՀԱՐԿՈՒՄԸ

Ամենից առաջ պետք է իմանալ, վոր վոչ յերկրագործական յեկամուտները, վորոնք ստացված են 1930 թ. մայիսի 1-ից հետո, այս տարի չեն հարկվում: Ուրեմն հարկվում են միայն անցյալ տարվա վոչ յերկրագործական յեկամուտները:

Հարկը հաշվվում է վոչ թե ընդհանուր յեկամուտից, այլ վառելիքի եւ վարձու բանվորների ու հումուլթի ծախսերը հանած, մնացած յեկամուտի վորոշ մասից: Հարկված յեկամուտը 40 տոկոսից պակաս եւ 60 տոկոսից վեր չպիտի լինի, այսինքն յեկամուտի 1 ռուբլու 40—60 կոպեկն է հարկվում, իսկ մնացած մասն ազատվում է հարկից: Հարկման յենթակա յեկամուտի չափը վորոշում են ռայգործկոմիները:

Յենթադրենք, որինակ, դարբնի ամբողջ յեկամուտը կազմում է 740 ռուբլի, իսկ դարբնի արհեստանոցային ծախսերը կազմում են 240 ռուբլի: 740 ռուբլի ընդհանուր յեկամուտից պակասեցվում են այս 240 ռուբլի արհեստանոցային ծախսերը եւ մնում է 500 ռուբլի: Ինչ չափով է հարկվում այս մընացած 500 ռուբլին, այդ վորոշում է ռայգործկոմը:

Յենթադրենք թե ռայգործկոմը վորոշում է 40 տոկոսով, հարկը հաշվում է 200 ռուբլուց, 50 տոկ.—250 ռուբլուց եւ ամենաբարձրը 60 տոկ., հարկը հաշվվում է 300 ռուբլուց:

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԸ

Յենթադրենք միջակ տնտեսությունը վարձով և տվել մի ուրիշ գյուղացու տնտեսության գյուղատնտեսական մի բարդ մեքենա՝ հնձի կամ կալսելու համար: Վարձու տված մեքենայի ամբողջ յեկամուտը չի հարկվում, այլ 1 քառորդից մինչև 1 տասյերորդ մասը: Իսկ տրիյերները, զտիչ մեքենան, նույնպես և մյուս բոլոր գյուղատնտեսական սլարզ մեքենաները, ցանիչը, երնելու մեքենան և ուրիշ նման մեքենաները վարձով տված գեպքում չեն հարկվում:

ՏԱՆԻՅ ԴՈՒՐՍ ՅԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԸ

Յեթե յեկամուտը ստացվում է վարձու աշխատանքից, հարկվում է նրա 15 տոկոսը: Յենթադրենք խաթրամաջանը կամ Լուսպարոնյանը տանից դուրս վարձու աշխատանքի գընալով, յեկամուտ է ստանում 300 ուրբի: Հարկ է վճարում նա փոչ թե ամեն մի աշխատած ուրբուց, փոչ, այլ ամեն մի 15 կոպեկից: Ուրեմն հարկ է վճարում նա փոչ թե 300 ուրբուց, այլ 45 ուրբուց: Իսկ Լուսպարոնյան խաչեղբայրը տանից դուրս աշխատանքից յեկամուտ է ստանում նույնպես 300 ուրբի, սակայն փոչ վարձու աշխատանքից, այդ դեպքում հարկվում է նրա յեկամտի 30 տոկոսը, այն է՝ 90 ուրբի: Այսինքն խաթրամաջանի հարկը կհաշվվի. 45 ուրբուց, իսկ Լուսպարոնյանինը—90 ուրբուց:

Իսկ յեթե նրանք կոլխողի անդամ են և 100 ռուբլի մըտ-
ցրել են կոլխողի դրամարկղը, այդ դեպքում այդ 100 ռուբլին
հարկվում է կոլխողի յեկամտի մեջ, ընդհանուր կարգով, իսկ
նրանց յեկամուտը 100 ռուբլով պակաս է հաշվվում:

U C U S U T U P 2 C

Ամենաարտոնյալ կերպով հարկվում է աշխատավարձը:
Յենթադրենք, որինակ, գյուղացու ընտանիքից Լուսավիկայան
վարդգենն աշխատում է քաղաքում և իր մի տարվա ծառա-
յությունից ստանում է 1200 ռուբլի աշխատավարձ: Այս գու-

մարը հարկվում է միայն 10 տոկոսով: Այսինքն 1200 ուսու-
նչխատավարձից հարկվում է 120 ուսուրի: Հազար և 80 ուսու-
րին ազատվում է հարկատվությունից: Իսկ յեթե Լուսպիկայան
վարդգեսն ապրում է վոչ թե քաղաքում, այլ գյուղում, իր
ընտանիքում, այն ժամանակ նա հարկվում է 15 տոկոսով, այ-
սինքն հարկը հաշվվում է վոչ թե վերոհիշյալ 120 ուսուրուց,
այլ 180 ուսուրուց: Իսկ կուլակային ընտանիքները ստացած
բոլոր յեկամուսները—թե տանից դուրս և թե այլ աշխատան-
քից—հարկվում են ամբողջովին:

ՀԱՐԿԻ ԿԵՍԸ—ՌԱՅՈՆԻ ՏԵՂԱԿԱՆ ՊԵՏՔԵՐԻՆ

Գյուղատնտեսական հարկի ընդհանուր գումարն այս տարի պակաս կլինի, քան անցյալ տարի յեր: Ջնայած դրան, հարկի այն մասը, վորը ստացվում էր ռայոնի և գյուղի պետքերի համար, վոչ թե պակասում է, այլ ընդհանրապես, ավելանում:

Անցյալ տարի ռայոնի և գյուղի տեղական պետքերին թողնված էր 40 տոկոս, այսինքն 100 ուռբուլց 40 ուռբուլ: Նոր որենքով այդ մասն ավելացրած ե: Ռայոնի և գյուղի պետքե-
րի համար 100 ուռբուլց տրվում ե այժմ 45 ուռբուլ կամ 45
տոկ.: Բացի դրանից, ժողոված գյուղատնտեսական հարկի մի
փորոշ մասը շրջագործկոմները կամ յերկրգործկոմները նորից
հատկացնում են ռայոնի և գյուղի պետքերի համար: Այնպես
փոր ռայոնը փորքան հարկ ե վճարում, նրա 50 տոկ.—կեսը
ստանում ե իր կարիքների, պետքերի համար: Այդ փողերով
ռայգործկոմները և գյուղխորհրդները կառուցում են և նորո-
գում դպրոցներ, հիվանդանոցներ, կամուրջներ, ջրհորներ և
այլն: Կոլխոզնիկները, չքավորներն ու միջակները, նույնպես և
անհատական տնտեսութթյունները պետք ե լավ խմանան, փոր
նրանց վճարած հարկի ամեն մի ուռբուլց 50 կոպեկը մնում ե
իրենց ռայոնի, գյուղի, կոլխոզի կարիքները հոգալու համար:

ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԳԱԼԹԱԺՆԵՐԻՆ

1) Յեթե կողխոզները գաղթում են նոր տեղեր, գաղթակա-
նուկյունը ղեկավարող հաստատու թյունների համաձայնուկյամբ

ու ցուցմունքով, այդ դեպքում նրանք ազատվում են հարկից 3-ից մինչև 15 տարի ժամկետով:

Այդ ժամկետը կախված է նրանից, թե ինչ աշխատանքներ պիտի կատարեն գաղթականները նոր տեղերում, վորպեսզի կարգի գցեն տնտեսությունը և ինչ տեղ պիտի գաղթեն: Անհատական տնտեսությունները նույնպես գաղթելու դեպքում 3-ից մինչև 15 տարի ժամկետով ազատվում են հարկից: Ժամկետի այդ չափը կախված է գաղթելու ժամանակից, տեղից և այն աշխատանքներից, վոր տնտեսությունը պիտի կատարի նոր տեղում:

ՊԱՏԱՍԻԱՆՏԱՎՈՒԹՅՈՒՆ ՅԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԸ ԹԱԳՅՆԵԼՈՒ ՅԵՎ ՉՎՃԱՐԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Հարկը վճարվում է մաս-մաս, զանազան տեղերում նշանակած վորոշ ժամանակներում, սկսած 1930 թվի սեպտեմբերի 1-ից մինչև 1931 թվի հունվարի 1-ը:

Կուլակային տնտեսությունները վճարում են ամբողջ հարկը մինչև այս տարվա հոկտեմբերի 1-ը:

Ով ժամանակին չի վճարում հարկը, նա տալիս է տուգանք, իսկ հետո չվճարողի կայքը կարող է ցուցակագրվել և ծախվել աճուրդով: Ով ցույց է տալիս քիչ հող և անասուններ, կամ թագցնում է իր յեկամտի ուրիշ աղբյուրները, նա տուգանք է վճարում և մինչև իսկ յենթարկվում է քրեական պատասխանատվության:

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՐԿԸ ՀՅՈՒՍԻՍԱՆՅՈՒՆ ԿՈՎԿԱՍՈՒՄ

Չնայած 1929-30 ընթացիկ տարվա գյուղատնտեսական հարկի զգալի պակասելուն 1928-29 թվի համեմատ, յեկող տարի հարկը վոշ թե կավելանա, այլ ընդհակառակը, նորից կպակսի և այն ել դարձյալ զգալի չափով:

Մոտավորապես հաշված 35 միլիոնի փոխարեն, վոր ժո-

ղովվում է ներկա 1929-30 տարում մեր Հյուսիսային Կովկասում, 1930-31 թվին հավանական է, վոր մենք կժողովենք վոշ ավելի, քան 22-23 միլիոն ռուբլի:

Մի խոսքով, բոլոր այն արտոնությունները, վորոնք սահմանված են նոր որենքով, կյանքի մեջ կիրառվելով, պիտի նպաստեն մեր յերկրամասում գյուղատնտեսական հարկի սոցիալ-հասարակական նպատակների իրականացման, այն է՝ կուլխոգների և սովխոգների ընդարձակվելուն և կուլակային մնացորդներին վերջնականապես հարվածելուն: Այս հանգամանքը ցորդներին վերջնականապես հարվածելուն: Այս հանգամանքը պիտի տա մեզ հարկի պակասելը մեր յերկրամասում 40 տոկոսով: Այստեղից պարզ է, վոր այն բոլոր ասեկոսները, վոր իբր թե մենք յերկրագործության յեկամտի և հողագործության հատուկ բնագավառների յեկամտի նորմաները բարձրացնելով, նպատակ ունենք հարկը բարձրացնել, ավելացնել և ծանրացնել—միանգամայն անհիմն են և անմիտ:

Գյուղատնտեսական հարկի նոր որենքն առանձին նշանակություն ունի Հյուսիսային Կովկասի համար: Հյուսիսային Կովկասում կուլխոգները և յուլակային տնտեսությունները, համատարած կուլխոգի պայմանում ունեն, հացահատիկային տրեհատնության, արդյունաբերական, անասնապահության ուսուցում, վորոնց հետ միասին աճում է իր ապագա հսկայական պերսպեկտիվով բամբակագործությունը, բանջարեղենությունը և ծխախոտագործությունը:

Մեր յերկրամասը, շնորհիվ համատարած կուլխոգի պայմանի և գյուղատնտեսության բազմապիսի գործունեության (յերկրագործության, անասնապահության, տեխնիկական կուլտուրաների և այլն), ավելի քան խորհրդային յերկրի մի վորեք յերկրամաս, ոգտվում է գյուղատնտեսական հարկի տված բոլոր արտոնություններից: Մեր յերկրամասի աշխատավորությունը, ավելի քան մի ուրիշ յերկրամասի, պիտի գիտակցե և զգա գյուղատնտեսական հարկի հետագա ավելի ևս մեծ պակասելը, նրա թեթևացնելը չքավոր-միջակ տնտեսությունների համար, վորը առաջ է գալիս այն բոլոր փոփոխություններից, վոր գյուղատնտեսական հարկի նոր որենքը փոխաբերել է գյուղի հարկման սխտեմի մեջ: Բոլոր այն առավելությունները, վոր ստանում է մեր յերկրամասը—Հյուսիսային Կովկասը,

հարկադրում և պարտավորեցնում են կրկնապատկել և յեռապատկել բատրակ, չքավոր և միջակ լայն մասսաների յեռանդը, մեր գյուղատնտեսությունը բարձրացնելու համար, ավելի ևս զարգացնելու և ամրացնելու կուեկտիվացումը և լիկվիդացիայի յենթարկելու կուլակին վորպես դասակարգի:

Բատրակ, չքավոր և միջակ մասսաներին պետք է համախմբել կուսակցության և Սորհրդային իշխանության շուրջը, հսկա թափով առաջ տանելու մեր յերկրի սոցիալիստական շինարարությունը:

Հետևողական կերպով տանելով դասակարգային գիծը և անողոք կերպով կռիւլով դասակարգային ամեն տեսակ շեղումների դեմ, գյուղատնտեսական նոր հարկը կիրառելով, մենք կունենանք նոր հաջողություններ գյուղատնտեսության սոցիալիստական վերաշինության շրջանում և ավելի ևս կամրացնենք բանվոր դասակարգի արդյունաբերական կապը գյուղացիական հիմնական մասսաների հետ:

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն

	Ե Զ
1. Գյուղատնտեսական միասնական հարկը և գյուղատնտեսության սոցիալիստական վերակառուցումը	4
2. Նոր որենքի հիմնական խնդիրները	6
3. Ինչո՞ւ համար է պետք միասնական գյուղատնտեսական հարկը	15
4. Վերակառուցել և բարձրացնել գյուղատնտեսությունը . . .	16
5. Ի՞նչքան ենք ծախսում մենք մեր կուլտուրական պետքերի համար	17
6. Վճրտեղից է մեր պետությունը ստանում այդ մեծամեծ գումարները	17
7. Ինչո՞ւ և ի՞նչպիսի է փոփոխվում գյուղատնտեսական միասնական հարկը	21
8. Գյուղատնտեսական հարկը դասակարգային հարկ է	22
9. Կուլակին պետք է անխնա հարվածել	23
10. Կուլակին հարվածենք հարկատվությամբ	27
11. Ո՞վքեր են ազատվում հարկից	28
12. Ինչո՞ւ յե Սորհրդային իշխանությունն ոգնում և արտոնություններ տալիս կոլխոզներին	29
13. Ի՞նչ է համեմատական հարկումը	30
14. Ի՞նչպես են հարկվում ընկերությունները, արտելները և կոմունաները	31
15. Վճր կոլխոզներն են ազատվում հարկից	32
16. Գյուղատնտեսական հարկը գյուղատնտեսության բարգավաճման համար	33
17. Արտոնություններ բազմաճանաչ ընտանիքներին	35
18. Արտոնություններ թույլ կոլխոզներին և այն կոլխոզներին, վորոնք իրենց մեջ են առնում թույլ տնտեսություններ . . .	36
19. Արտոնություններ ցանքսերի տարածությունն ընդարձակելու համար	36
20. Այն տնտեսությունները, վորոնք կրճատել են իրենց ցուքսերի տարածությունը, հարկվում են անցյալ տարվա չափով	37

21. Արտոնություններ անմշակ հողերը ցանկու համար	38
22. Արտոնություններ բերքի բարձրացման համար	38
23. Գյուղատնտեսական հարկը կողմնակից բազմադաշտային ցանք- սափոխության	40
24. Արտոնություններ կոլխոզների և կոլխոզիկներին, ա- սուններին, թռչնարուծության, բանջարանոցների և դանա- զան կուլտուրաների համար	41
25. Արտոնություններ անհատական տնտեսություններին անաս- նապահության համար	43
26. Որենքով բոլորովին ազատվում են հարկից խոտաբույսերի ու կերի արմատապտուղների հողամասերը	44
27. Արտոնություններ անասունների տեսակը լավացնելու համար	45
28. Արտոնություններ տեխնիկական կուլտուրաների համար	46
29. Արտոնություններ հասարակական ցանքերի համար	46
30. Արտոնություններ կուլակների ճնշումից փախվածներին	46
31. Արտոնություններ կարմիր բանակի ծառայողներին, պահա- տի կարմիր բանակայիններին, հաշմանդամներին և ռազմա- հրդեհաշեջ ծառայողներին	46
32. Արտոնություններ տարերային աղետներից փախվածներին	48
33. Խոնչպես են հարկվում վոչ յերկրագործական յեկամուտները	49
34. Գյուղատնտեսական մեքենաները	50
35. Տանից դուրս յեկամուտները	50
36. Աշխատավարձը	50
37. Հարկի կեսը ռազմի տեղական պետքերին	51
38. Արտոնություններ զաղթականներին	51
39. Պատասխանատվություն յեկամուտները թագցնելու և չվճա- րելու համար	52
40. Գյուղատնտեսական հարկը Հյուսիսային Կովկասում	52

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0210302

21

C 31-K
1100
646

ԳԻՆՆ Ե 10 ԿՈՂԵԿ

148 /

900 /